

Hind 19 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

MUINAS-JULLE
ONU TOM

KATARIINA
JÄRGERJUTT
LEMMIKUTE
SUVI

Postritel:

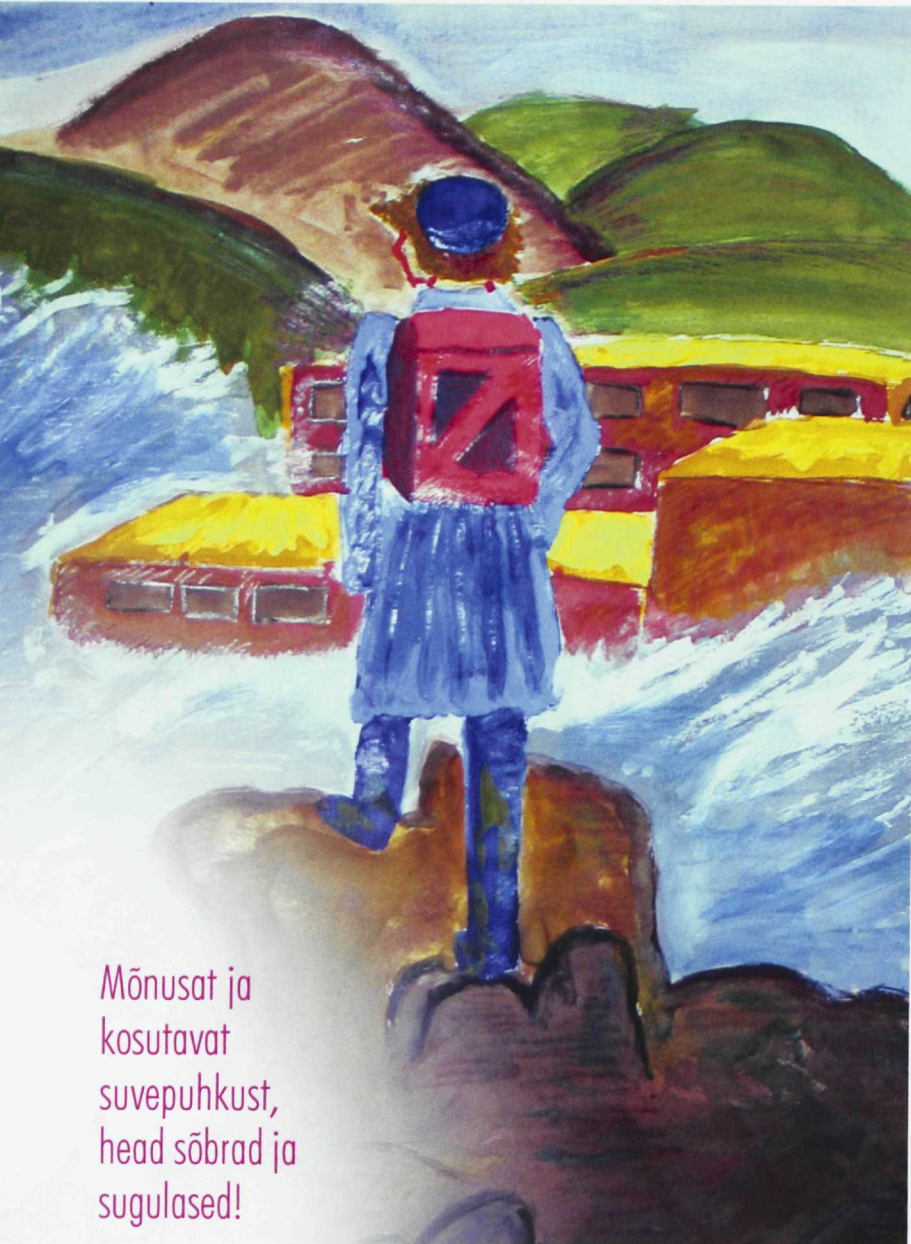
VANILLA
NINJA

LORDI
DYNAMINT

21. SAJANDI
EESTLANE

<http://kommikas.kalev.ee/healaps/>

Mõnusat ja kosutavat suvepuhkust, head sõbrad ja sugulased!

Mihkel Seeder Tallinna Saksa Gümnaasiumist

Suvevaheajale!

Sõbrad – vaheajale!
Kõik me puhkust vajame,
et me vaim ja keha kosuks.
Suvi tuleb ainult kasuks!

Lehot ootab Legoland,
Malle Maltasse viib lend!
Ants on Antslas, aga Kaarel
memme juures Muhu saarel.

Mardil plaanis Muumimaa –
muumisõbra kuumim maa!
Rootsimaale laev viib Tooma,
väike Ronald reisib Rooma.

Kärt kaob Pärnu plaazile –
mammaga massaažile,
Kevin reisib Keeniassse,
Airika Armeeniasse.

Klaarikal Kanaaridel
mõnus olla iga kell!
Aga õpetaja, kuhu
sina lähed? – “Sirtsu sohu!

Sinna olen ihanud,
minna pole tihanud...
Nüüd mul Sirtsu sood on vaja,
või ma pole õpetaja!”

Leelo Tungal

Kes-Mis-Kus?

Nr 6-2006

lk 30

lk 22

- 2 Suvevaheajale!
- 3 Siim Martma,
Karoliina Männiste,
Lee Rajando,
Andrus Noraku luulet
- 4 Isamaalist luulet
- 5 Nii suur, et juba noor
- 6 Noored kunstnikud Sakust
- 7 Ira Lemberi juubel
- 8 Kambjalaste Kalevipoeg
- 9 Marleen Pedjasaare eestluse-essee
- 10 Steni võistluselt – Kristina Haki jutt
- 11 Ilmar Tomuski Volli-lugu
- 12 Eurovisiooni-viktoriin
- 13 Naeru-uss
- 14 Salme koolilaste luulet
- 15 Mustkunst
- 16 Koolimullid
- 17 Katariina Skotti järjejutt
- 19 Hea õps Anne Vaino annab nõu
- 21 Poster 1 Dynamint
- 22 Poster 2 Vanilla Ninja
- 25 Kirjanurk
- 26 Köögi-Kata
- 27 Ilmar Trulli ristsõna
- 28 Berit Keskra reisikiri
- 30 Lordi
- 31 Oma tuba
- 32 Üleannetuid ülesandeid
- 33 Suur vahetund
- 34 Barbindus
- 35 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 36 Andres Jaaksoo “Onu Tomi onnikesest”
- 38 Järjehoidja
- 39 Lugusid Ülle Meistri põnnist
- 40 Mis uudist?
- 41 Lemmikute suvi
- 42 Muinas-Julle võistluselt
- 43 TopTeni uudised
- 44 Lego

lk 41

lk 8

Kodumaa

Sinine, must ja valge –
need mu kodumaa värvid.
Sinine taevas ja must on maa –
keegi ei saa siin vaielda.

Siin punavad pihlad
ja küpsevad päiklid.
Siin sirguvad kased
ja kasvavad männid.

Siin elab mu ema ja isa
ning suur õekene ka.
Sinine, must ja valge –
need on mu kodumaa värvid.

Siin Martma,
Sargvere noorte kotkaste rühmast

Kodutütarde ja Noorte Kotkaste ühistöö, Mõniste rühm, Võrumaa

Maal on mõnus

Siin kasvavad puud
ja kasvavad põõsad.
Siin mööduvad kuud
ja aastad nii rõõmsalt.

Siin valmivad marjad
ja õitsevad lilled.
Siin loomade karjad
ja võrsuvad viljad.

Siin jõgi tormab –
sel vulisev vesi.
Siin lõhn on nii hurmav,
sest vihm just pesi.

Siin lendavad kumalased
üle sillerdava vee.
Siin valmistavad mesilased
meile maitseva vee.

Karoliina Männiste
Väike-Õismäe Gümnaasiumist

Kõrvad täis
mahedat metsamüha.
Korra nägin vilksamisi eemalt ennast, või nii see näis.
Ja mets see mühab. Üha, üha.

Andrus Norak

Ära unusta mind

Ära, palun, unusta mind –
seda, et vaatasid mind,
et ma jäin sulle meelde,
südamesse ja keelde.
Ära, palun, mind unusta ära,
mu nime ja silmade sära,
seda, et nägid kord mind!
Ei unusta minagi sind!
Las ma tulen sul meelde,
tõusen mällu ja keelde.
Mind ikka sa meeles pea,
väikene, ilus ja hea.
Meelespea.

Õitsvate piibeletede hää
vastu taevast kajab sääl
nukralt valendava metsalü püäl.

Lee Rajando
Gustav Adolfi Gümnaasiumist

**Täname
Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali
ja Hasartmängumaksufondi**

Hoidkem Eesti metsi, merd ja maad

23. juunil on Eesti Vabadussõja võidu 86. aastapäev. Seda päeva hakati ametlikult tähistama 1934. aastal. Kui teie isad-emad olid koolilapsed, siis kehtis meie isamaal võõras võim ning Vabadussõjast ei tohtinud koolis juttugi teha. Võidupüha sõjaväeparaade peetakse meil jälle alates 1992. aasta jaanilaupäevast. Seni on paraadid toimunud Narvas, Pärnus, Tallinnas, Tartus, Võrus, Viljandis, Valgas, Haapsalus, Põlvas, Jõhvis, Rakveres ja Paides. Tänavused pidustused on aga erilised – nimelt toimub 23. juunil Saaremaal Eesti ajaloo esimene mereväeparaad!

Isamaa ilu

Isamaa nii ilus näib,
aasta aasta järel käib.
Oli mälestusi halbu, häid,
aga kodumaa südamesse jäi.

Suvel aas on lilli täis,
sügis marjarohke näib.
Talvel puud on härmas,
kevad tulema on kärmas.

Suitsupäasukest ja sinilille –
neid ma olen näinud.
Vana Toomas ja Linda kivi –
seal ma olen käinud.

Vahur Hellmann
Noorte Kotkaste Alutaguse malevast

Minu särav maailm

Minu arust on maailm päris lahe. Kõige parem on see, et ma elan Eestis. Eestis on hea ja rahulik. Siin pole ei sõdu, vulkaane, tomaadosid, maavärinaid, üleujutusi ega narkootikume, vähemalt mitte nii palju kui mujal.

Eestis toimub ka palju kampaaniaid. Mõned poliitikud on imelikuks muutunud, aga muidu on päris OK!

Andrus Veerpalu. Jaak Mae ja Kristiina Šmigun on Eestis head suusatajad. Erki Nool tegeleb kümnevõistlusega. Temale sobib ta perekonnanimi, sest ta on nagu tõeline nool.

Siin on ilusad ja suured spordiasutused, kus saab mängida jäähokit, korvpalli, võrkpalli ja paljusid teisi mängu. Siin on ilusad majad ja asutused. Veel ilusamad on aasad, metsad ja veekogud, mis meid ümbritsevad.

Tartus on suur Aura veekeskus, kus saab käia aurusaunas, liumäest alla lasta ja lihtsalt ujuda.

Eestis on hea elada ja mina ei tahaski mujale minna.

Egle Truska Peetri Põhikooli 3. klassist

Reet Ristimägi, Palade KT rühm

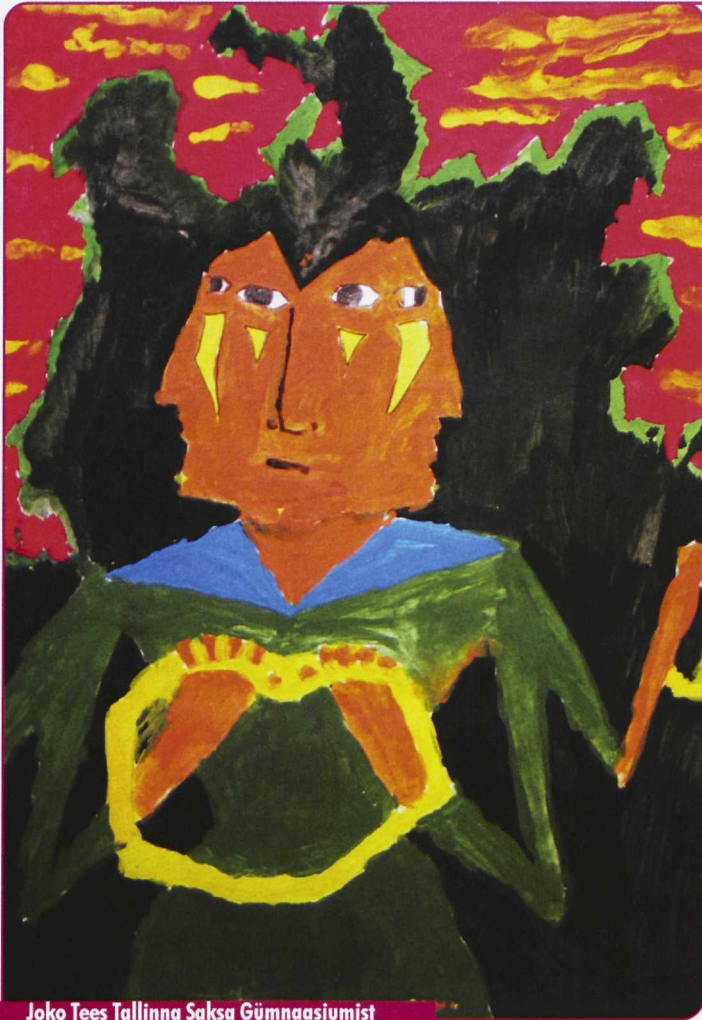
Üks kohake

Mu lava peal gloobus kui pall.
Terve maailm mahub mu sülle,
kuid üks koht siin sõrme all
siin planeedil kalleim mulle.

Võib saatus mind kaugele viia
kas õppima, tööle või reisima.
Kuid alati igatsen siia,
kus mu kodu, pere ja isamaa.

Hoidke ta metsi, merd ja maad,
ärge müüge neid neile, kes rikkamad!
Siis alati tagasi tulla ma saan,
mitte elama võõra võimu all.

Ave Nael
Kodutütarde Kose rühmast

Joko Tees Tallinna Saksa Gümnaasiumist

Kusagilt kumab valgust,
kusagilt sealt mere peal oleva udu seest.
On see majakas,
või minu kustuv eluküünal?
Koos sõnajalaõit
metsa otsima
me läksime
kord jaanipäeva õhtul.

Ja ei tulnud
iialgi tagasi,
sest metsast väljusid
kaks hoopis teist inimest.

Otsitud sõnajalaõit
me küll ei leidnud,
kuid leidsime hoopis midagi muud,
leidsime teineteist.

Lee Rajando
Tallinna Gustav Adolfi Gümnaasiumist

Inimene

Puu, mis seisab juurtega mullas,
paneb vastu ka kangele marule.
Puu, mis seisab juurtega mullas,
sarnaneb kindlale kivimüürile.

Ka inimene sarnaneb seisvale puule,
ta mullaks on kodumaa kindel pind.
Ei liigu kergelt kodust ta mujale,
liig kallis on kodumaa pinna hind.

Kuid leidub ka vabadesse armunuid,
kes lendlevad tuules kui priiuselinnud.
Neil sära on silmis ning luule on huulel,
aga vanaduses siiski nad laskuvad puile,
sest siis ei mõtle nad muule kui kodule.

Jaan Sudak
Nõmme Gümnaasiumist

Kristalne pisar. Valgel nahal.
Punased pärlid. Tumedad silmad.
Valged linad. Aken. Lumi.
Ere päike. Must kohv. Pärastlõunane vihm.
Tammepuust mööbel. Ajatu liivakell.
Peeglid. Peeglid. Peeglid.
Peegeldavad valesi. Peegeldavad võltsi.

Märg asfalt. Üksik kardin tõmmatud ette.
Tindiga kirjutatud read prügikorvis.
Kuum kakao. Punase lehviga tüdruk.
Kodused tuhvlid. Meri. Ja nägemata ookean.

Hiie Tamman
Viljandi Maagümnaasiumist

Tähtede sajuu ma maha kord kukkusin, suutmata pääseda vaixelt seal hukkusin.
Ihu jäi roiskuma liiva & randa – ootama tormi, et ära end kanda.

Tähtede sajuu ma maha kord kukkusin meteoriitidel hetkex kui kukkusin
purusin kildudex tundmata valu
kokku ei liimida ennast ma palu.

Tähtede sajuu ma maha kord kukkusin killud jäid laiali, süda sai lukku siin.
Torm kandis laiali valu & pisarad, endasse jäin sest endas võin kisada.

Mari Sõrmus
Vastseliina Gümnaasiumist

Tere! Minu nimi on Kerta Maripuu. Mu sünnipäev on 13. mail. Käin Saku Gümnaasiumi 5. klassis, mulle meeldib joonistada, meisterdada ja tantsida. Mul on ka õde Kelli. Mu lemmikloom on hobune, aga meeldivad ka delfiinid, kassid ja koerad.

Mu lemmiktunnid on loomulikult kunst ja tööõpetus. Mu lemmiksari on "Võluvägi", nii kahju, et see ära lõppes. Mulle maitsevad õudset puuviljad.

Kelleks saada tahan, seda ma veel ei tea.

Minu üks maal kujutab metsa, kus kasvavad päevalilled ja voolab oja. Päevalilled on ühed mu lemmiklilledest! Aga idee sain siis, kui õpetaja näitas pilte. Ma tegin sellise maali sellepärast, et see pilt, mida õpetaja näitas, oli kõige ilusam. See pilt on mul tehtud guaššvärvidega.

Tere! Minu nimi on Carol Kruus. Olen 10 aastane ja käin Saku Gümnaasiumi 3. klassis. Mul on väga tore pere. Mu hobideks on laulmine, ristsõnade lahendamine, joonistamine ja arvutis olemine. Mulle meeldib, kui inimesed on ausad ja oskavad teistega arvestada. Kõige meeldejäävam hetk oli minu jaoks see, kui sündis mu vend.

21. mail tähistas ilusat ümmargust sünnipäeva (8 X 10!) lastekirjanik Ira Lember. Triibu-Liine esitas sel puhul hällipäevalapsele paar küsimust.

Palju õnne, Ira Lember!

■ **Kas avaldasid sünnipäevaks ka mõne uue lasteraamatu?**

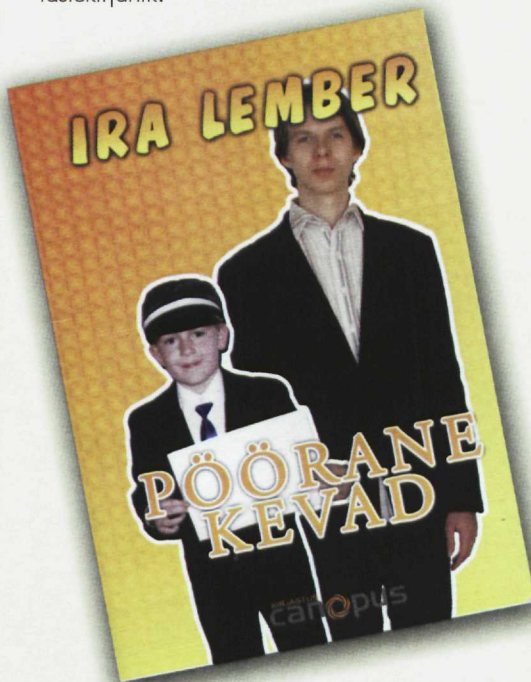
Möödunud aastal nägid ilmavalgust kaks mu raamatut, mis on sobilikud teismeliste: luulekogu "Pöörane kevad" ja jutustus

"Tüdruk, kes armastas teatrit". Sünnipäeval peol esitlesin küll oma uut raamatut, millel on mänuasjalik pealkiri "Kuldne kaleidoskoop", kuid tegelikult pole see laste-, vaid hoopis mälestusteraamat. Sünnipäeva kohta ütlesin hoopiski värsivormis nii:

Ma tulin ilmale maikuu
ja kardinaid tasa
õõtsutas tuul –
ma nägin tuba, kus kõik oli valge,
ja päikesejānes hüples mu palgel.
Üks naine vaatas mind silmade säräl
ja mina tundsin ta sedamaid ära,
ma teadsin,
et jõudsin õigesse kohta
ja sellist EMA MA MUJAL EI KOHTA.
Siis tegin lahti hambutu suu
ja kisa täis oli terve ruum!

■ **Kas Su raamatutes – näiteks "Jannus" – on kõik lood päriselt juhtunud või hoopis välja mõeldud?**

"Jannu" prototüüp oli mu poeg Tõnu, kellest praeguseks on sirgunud suur mees ning paljude mu raamatute toimetaja. Enamus raamatus pajatatud lugudest on ka tõepoolest juhtunud. Mõnes lasteraamatus on prototüüpideks ka pojapoeg Kalev ja veel võib sealt leida mitmete teiste sugulaste välgatusi. Loomulikult kirjutatan ma ka iseendast – sellest pole vaba ükski lastekirjanik.

Ira Lember

Koolisõbrad

Häid semusid igaüks elus kohtab,
häid kambamehi olla võib ohtralt.

Kuid sõprust,
mida meile toob kool –
ei leia mujalt me kuskil pool.
On ühine pere ja ühised töed,
kui oleme koolivennad ja – õed!
See sõprus tühjust tülid ei pragune,
ka sõnasõja väljal ei lagune.

Ja kuigi
ükskord minnakse lahku,
siis tea: see sõprus iial ei lahtu.
On koolisõprus püha ja püsiv,
ta hõõguma jääb kui tuha all süsi.

(Raamatust "Pöörane suvi")

Kalevipoja raske, kuid edukas päev

Kalevipoeg ärkab hommikul oma suures voodis. Tunneb, et kõht on tühi. Teeb külmkapi ukse lahti ja avastab, et kogu söök on otsas. "Oh, peab Hansa-pangast raha võtma ja Citymarketisse minema," ütleb ta endamisi. Panka jõudes näeb ta seal röövlit. Vägilane haarab pahategijal natist kinni ja viskab ta ukse taha. Õnnelikud pangaametnikud lubavad, et ta võib tasuta liituda kogumispensioniga. Kalevipojalt võetakse ka intervjuu, mida näidatakse kõigis uudistes.

Koju minnes mõtleb hiid, et peaks endale paar arvutit muretsema, siis oleks elujärg kaasaegsem. Mõeldud, tehtud. Ta paneb Nike'i tossud jalga ning seab sammud Ameerika poole. Suurest riigist uhiuus kaup hangitud, märkab ta tagasi tulles Osama Bin Ladenit. "Siin sa oledki, terrorist! Nüüd sa saad mu käest!" hõikab vägilane, haarab arvuti klaviatuuri ja hakkab vaenlast karistama. Aga ka vastane on päris tugev.

Klaviatuurid hakkavad otsa saama. Järsku hüüab Arnold Oksmaa põõsast: "Ikka serviti, ikka serviti!" Kalevipoeg proovibki uutmoodi ja Osama põgeneb kabuhirmus. "Aitäh, mu päästja! Aga miks sa põõsast välja ei tule?" uurib kuulus põrgu turvamees. "Ma ei saa, olen paljas," häbeneb abistaja. Kalevipoeg võtab jalast Suva soki ja annab selle Oksmaale.

Väsinud seikleja jõuab koju, paneb järelejäädud arvuti tööle. Juba on talle e-mail saadetud. Arnold Rüütel kirjutab, et kangelast vajatakse appi. Kalevipoeg võtab kapist relva, istub Ferrarisse ja sõidab sõtta. Loomulikult põgenevad kõik vaenlased.

Kodumaale jõudnud, tänab teda kogu rahvas. Ka mees ise on õnnelik. Ta läheb oma tuppa ja heidab suurde voodisse. Küll oli raske päev!

Margot Sepp

Hea lugeja, ehk proovid Sinagi mõne oma lemmikraamatutegelase andmestikku ehk CV-d kirja panna? Kui saad sellega hakkama, siis saada see ilmtingimata meie toimetusse, eks ju!

Pildid tegi Kirke

Kalevipoja seiklused Soome tollipunktis

Kalevipoeg tegi inventuuri: kõik turvamiseks vajalikud vahendid on lagunened või moraalselt vananenud. Kõige enam ihkas ta säravat mõõka. Kust seda saab? Eks ikka Soomest, kuulsate seppade käest. Kuna naaberriiki saab viisavabalt ja natuke eurosid on ka kogutud, asuski ta suure kaubalaevaga teele põhja poole.

Helsingisse jõudes hakkas Kalevipoega uus mure vaevama: ta ei mahu ju bussi! Kalevipoeg otsustas hääletada. Juhuslikult võttis vägilase peale suur palgiveoauto. Hiiglane ronis koorma otsa ja sõit riigi sisemusse võis alata. Reisi jooksul oli aga osa raha ära kulunud ja mõõga ostmiseks seda ei jätkunudki. Nüüd tuli tööle asuda. Kalevipoeg purustas teetööliliste graniiti ja aitas põllumeestel põldu künda. Lõpuks oli mõõgaraha koos ja ihaldatud kaup ostetud.

Kahe riigi piiril juhtus aga tõeline katastroof: tollitöötajad konfiskeerisid tema raskelt saadud "palga". Külmrelvaga üle piiri ei saavat! Kalevipoeg jäi mererannal nukrutsedes mõtlema, kuidas mõõka siiski Eestisse toimetada. Järsku tuli mehele hea idee. Ta sammus uuesti tolliametniku juurde ja seletas, et see pole mõök, vaid hoopis adrallide, millega Eesti põllumehi kündmisel abistatakse. Ametnikud võtsid kohe ühendust Eesti põllumajandusministriga. Lõpuks jõuti otsusele, et vägilane võib üle piiri minna.

Tallinnas hõiskas mere äärde kogunenud eesti rahvas suurest rõõmusest: "Kalev, Kalev, jõua koju eesti rahval õnne looma, Eesti elu uueks looma!"

Henri Zeigo

CURRICULUM VITAE

NIMI: Kalevipoeg Ristmets

SÜNNIAEG JA -KOHT: 13. sajand, Jäära tähtkuju, Harjumaa

ADDRESS: Eesti

TELEFON: -

PEREKONNASEIS: vallaline; isa Kalev, ema Linda, vanaema Tedrekana

HARIDUSKÄIK: Soome Sepa Eraülikool, Siili Gümnaasium, Ema Hällilaulu Põhikool

TÄIENDÕPE: möögakoolitus, kiviviskekursused

TEENISTUSKÄIK: AS Põrgu turvamees, Riigi sõjavägede ülemjuhataja, ehitaja, AS Vene Laud transporditooline, põllumees, riigijuht

LISAINFO: C-kategooria hobusejuhiloal Soome ja vene keele oskus suhtlustasandil Külmrelvade käsitsemisoskus

HUVIALAD: ujumine, ekspeditsioonid maailma avastamiseks, sõjakunst, ratsutamine

Kuidas olla eestlane 21. sajandil

(Avaldatakse lühendatult)

Ma ei usu, et noored alatähtsustavad eestlust ja rahvuskultuuri või et keegi häbeneks oma päritolu, veel vähem oma emakeelt. Pigem seda lihtsalt ei mõisteta. Noored näevad sageli vaid mõisteid, kuid mitte sisu nende taga. Seega tuleks ilmselt senisest rohkem tähelepanu pöörata mõistete sisu arendamisele, mitte tuua neid juurde ning siis esitada statistika tarvis lehekese, kus on näiteks küsimus: "Kas sinu jaoks on eestlus oluline?", küsimuste all sõnad "ei" ja "jah", mille kohal tühi ruuduke, kuhu tuleks siis vastavalt oma arvamusele ristike teha. See kõik jääb kuidagi võõraks ja kaugeks ja läbi selliste küsitluste tekibki arvamus, et noored ei tähtsusta eestlust. Kui see nii ei oleks, siis ei saaks ju tekkida näiteks konflikte eesti ja vene noorte vahel. Selline eraldatus ühiskonnas on aga siiski olemas. Kahjuks on see näide negatiivset laadi, kuid samas tõestab, et vähemalt mingitel hetkedel peab ka minu generatsioon oma rahvust vägagi oluliseks.

Noori ei tohiks vaadelda kui subjekte, kellele tuleb iga hinna eest selgeks teha üldlevinud arusaamad eestluse kohta. Iga inimene tajub oma rahvuslikku kuuluvust erinevalt – see ongi üks meie aja iseärasusi. See tajuga peab tekkima läbi enese arengu ja kogemuste. Ka mina soovisin mõned aastad tagasi vaid välismaale õppima ja elama minna, kuid nüüd olen ma (raske öelda, miks) hakanud järjest rohkem tundma sidet oma kodumaaga. Kuigi ma ei ole lahti öelnud mõttest end tulevikus välismaal täiendada, olen üha enam hakanud tundma, et Eestimaa võlu seisneb selle arenguvõimalustes. Loomulikult on meil palju, mille üle nuriseda, ja seda ka tehakse igapäeaselt – küll ei sobi poliitike otsused, küll muu elukorraldus. Kus viga näed laita, seal tule ja aita – nii ütleb eesti

vanasõna. Palju on teha ja meil, noortel, on see võimalus anda oma panus Eesti riigi kujunemisele. See ongi võimalus olla eestlane 21. sajandil, sest kuigi vanad traditsioonid ja kombad on olulised ning väärtuslikud, on mõned neist siiski omandanud aja jooksul vaid sümbolise tähenduse ning ei jõua seega enam hästi noorema põlvkonna südamesse ja teadvusesse. Kui aga noored tõesti otsustavad üles ehitada ja edasi viia hoopis Eesti riiki mõnes headluriigis töötamise asemel, siis see teebki nendest eestlased kaasaegses kontekstis.

Ma valetaksin, kui ütleksin, et eestlusel on minu jaoks tohutult suur tähtsus, kuid samamoodi valetaksin ma ka vastupidist väites. Tõenäoliselt ei oska ma – nagu paljud mu eakaaslasedki – mõnes aspektis lihtsalt piisavalt hinnata võimalust omada vabas riigis oma kultuuri ja keelt, sest mul pole tulnud selle vabaduse eest võidelda. Sellise kogemuse puudumine muudabki tänapäeva noored ning selle põlvkonna, kus mina élan, ajalooliselt eraldatuks. Eriti tunnetan ma ennast eestlasena ühiselt lauluklaare all seistes või nähes Eesti lippu olümpiamängudel hümni saatel lehvimas. Tunnen uhkust selle üle, et olles ise nii väike rahvas, oleme oma hinges ja tegudelt sageli nii mõnestki suurriigist üle. Traditsioonide, eriti laulupeo olemasolu ja jätkamist pean väikese Eesti riigi jaoks väga oluliseks.

/—/

Eestlane olla on privileeg, mis väljendub erinevalt lähtuvalt olukorrast ja inimestest. Oma rahvust tunnetatakse tugevamalt teiste rahvuste juuresolekul. Noored osalevad tänapäeval paljudes projektides, mis hõlmavad eri kultuuride kohtumisi üle maailma, kus tutvutakse ning arutatakse koos nii oma riigi kui ka maailma probleeme. Olen ka ise osaline organisatsioonis C.I.S.V. (Children's International Summer Villages), mis propageerib ülemaailmset rahuharidust. Tänu isiklikule kogemusele ei karda ma eestluse alatähtsustamist, sest olen näinud, kuidas noortel lõovad silmad särada, kui neil avaneb võimalus mõnele võõrriigi kodanikule seletada, kus selline väike riik nagu Eesti asub ja millega me siin tegeleme. Võimalus jätta vestluspartnerile võib-olla esmane mulje Eesti riigist ei avane just paljudel. Kahtlen, kas maailmas on üldse inimest, kes pole

kuulnud midagi näiteks Ameerika Ühendriikidest. Küll aga on palju neid, kes minu kodumaad ei tunne ning tunnen heameelt, kui mul on võimalus neile seda esmakordselt tutvustada.

Poliitika maailmas on muutunud keeruliseks ning järjest olulisemaks muutub oskus leida üles tõde illusioonide ja lubaduste keskelt. Rahvusvaheliseks suhtluskeeleks on kujunenud inglise keel ning märkamatult (või mõnel puhul üsna märgatavalt) on imbumas see ka eesti keelde. Oma kõnet võrdsitatakse võõra maiste väljenditega ja me võtame need väljendid ja sõnad vastu, kohandades neid vajadusel oma keelega. Osaliselt on selline keele areng ja muutumine paratamatus, kuid kuskilt jookseb piir, mil ei osata ennast enam oma emakeeles korrektselt väljendada. Arvan, et koolides võiks rohkem tähelepanu pöörata õpilaste keelelisele arengule ja seda mitte ainult komaharjutuste läbi, vaid enam tuleks arendada oskust mõelda ja ka oma mõtteid kirja panna. Minu jaoks on eesti keel oluline väärtus ning keel on ka üks esmasemaid asju, mis meid teistest rahvastest eristab. Multikultuursus rikastab ja ilmestab meie riiki, kuid on oluline, et iga riik hoolitseks oma eripärade säilimise eest.

Mina pean ennast maailmakodanikuks, kuid eelkõige olen ma siiski eestlane. Me ei tohiks karta olla osa maailmast, rääkida teisi keeli ja olla tuttav teiste kommetega. Oleme värvilised eestlased hallis massis ja kui me ka pole seda – pole nii värvilised, nagu olla tahaksime – siis peame ennast värviliseks mõtlema, sest oluline on see, kuidas me ise ennast näeme. Kui me usume, et meil on nii riigi kui ka rahvana maailmale midagi pakkuda, siis nii see ka on. Eesti riik on huvitav. Meil on haruldast kaunis loodus ja mõnusalt ettearvamatut ilm. Eesti riik on huvitav. Eestlane olla on huvitav. Kõik on koduselt ja armsalt lähedal, palju on vaba ruumi ning võimalik elada inimlikult, mitte sajakorrukselise betoonkarpi pressitult mõne suurlinna ühiselamus. Ma usun, et Eestis on inimesel suurem tähendus ning seda tajub igaüks, kes siin pikemalt viibib. Seda ehedust ja puhtust ongi meil 21. sajandi eestlasena võimalik pakkuda kontrastiks üleorganiseeritud ja materialistlikule maailmale.

Marleen Pedjaasaar Ülenurmest

Jan Poznahirko Tallinna Saksa Gümnaasiumist

Pudrumäe kuningas

S eitsme pannkoogimaa ja piimamere taga oli üks koht, millist varem polnud nähtud. Selle koha nimi oli Pudruparadiis. Pudruparadiisi ümbritsesid suured kuldpruunid pudrumäed, läbi orgude voolasid pudrujõed, pudruaasadel jooksid ringi pudruloomad ja pudrupuude otsas laulsid imekaunil häälel pudrulinnud. Pudruparadiisi linnakeses, mis asus pudrumäe jalamil ja kust avanes kaunis vaade Pudruparadiisile, elasid tugevad ja ilusad pudruinimesed. Nad olid hea tervisega, kuna söid iga päev pudrust valmistatud sööke. Kõik me ju teame, et puder teeb tugevaks. Linnaelanikud ei pidanud millegi pärast muretsema, sest nende eest kandis hoolt Pudruparadiisi kuningas Tatar.

Ühel päeval aga Tatar haigestus ning tema elu sai päästa ainult kuldne mannatera.

Paljud linna noormehed asusid vapralt teele, et tuua kuningale kuldne mannatera, kuid nende plaan ei õnnestunud. Keegi neist polnud nii tugev, et ületada kardetud neljaviljapudrujõge, et minna läbi hirsipudrumetsa ja ronida üle kõrge tatrapudrumäe. Kardeti juba, et kuningal on lõpp käes, kui ühel päeval asus teele noor pudrupoiss. Keegi ei uskunud, et ta saab hakkama. Mitmed ja mitmeid kordi taheti teda ümber veenda, kuid pudrupoiss oli oma otsuses kindel.

Poiss asus teele ja oli enesekindlam kui kunagi varem. Nii kõndis ta kaks päeva, kuni jõudis neljaviljapudrujõeni. Poiss silmitses hirmuga kiirevoolulist jõge, kus ujusid ohtlikud pudruhaid. Poiss mõtles hetke ja hakkas siis endale parve meisterdama. Hom-

mikuks oligi parv valmis ja poiss asus jõge ületama. Mitu korda oleksid pudruhaid teda hammustanud, kuid poiss põikas eest.

Lõpuks jõudis ta hirsipudrumäele. Tee peal kohtas poiss pudruhunti, kes tahtis teda nahka pista, aga poiss oli hundist targem. Ta voolis pudrust lihakäntsaka kuju ja viskas selle kaugele metsasügausse. Hunt sööstis pudrule järele ja nii sai poiss metsast välja joosta. Tema ees seisis hiigelsuur tatrapudrumägi. Poiss ronis nädal aega, kuni lõpuks selle tippu jõudis.

Samal ajal olid linnaelanikud meelt heitmas. Nad kartsid, et poisiga on midagi jubedat juhtunud ja kuningalegi polnud enam palju aega jäänud.

Tatrapudrumäe otsas säras kuldne mannatera. Poiss võttis terakese kätte, et seda oma pudrupauna panna. Ta mõtles, kui tore oleks juba tagasi kodus olla. Sel hetkel lõi terakesest välja mitmevärvilisi sädemeid ja kui need kadusid, nägi poiss, et ta oli linnakeses tagasi. Linnaelanikud olid väga imestunud ja rõõmsad, kui nad poissi nägid. Viimane kiirustas aga kuningalossi.

Kuningale tehti kuldsest mannaterast putru ja peale ühe ampsu võtmist oli ta taas täie tervise juures.

Kuningas oli poisile nii tänulik, et määras ta enda asemel kuningaks. Mitu nädalat pidutsesid linnaelanikud nende tähtsate sündmuste puhul.

Ja kui nad veel surnud pole, elavad nad ikka rõõmsalt oma Pudruparadiisis.

Kristina Hakk
Võru Kesklinna Gümnaasiumi 8.a klassist

Ilmar Tomusk

Tere, Volli!

Pildid tegi Kairit Krikk

Kui Volli isa ja ema esimest korda kokku said, siis Vollit veel ei olnud. Volli isa oli siis palju noorem ja kandis vuntse. Volli ema oli ka noorem. Tema ei kandnud vuntse ja käskis isal ka vuntsid ära ajada, sest need torkisid kogu aeg. Siis ajaski Volli isa vuntsid ära ja kohe pärast seda tulid pulmad.

Volli ei teadnud täpselt, millal ta sünnib. Isa ja ema ka ei teadnud. Nad küsisid seda arstide käest, aga arstid ka ei teadnud. Aga kui isa ja ema juba peaaegu kümme aastat abielus olid olnud ja isa oli kogu selle aja olnud ilma vuntsideta, siis otsustas Volli, et nüüd on vaja sündida. Tegelikult oleks ta seda ka varem teinud, aga mitu asja tuli vahele.

Sündimine ei olnudki nii lihtne. Alguses oli tal ema kõhus ruumi lahedalt, aga siis läks elu päris kitsaks. Mõnikord Volli kuulis, mida isa ja ema omavahel räägivad. Isa ja ema olid muidu päris nutikad inimesed. Mõlemad olid õpetajad, mis tähendab, et vähemalt natuke pidi neil ikkagi mõistust peas olema. Aga Volli kohta rääkisid nad väga imelikku juttu. Näiteks küsis isa ükskord ema käest, et

kuidas meie tütrekene sinu kõhus elab? Ja ema vastas, et Margareeta muudki kasvab. Teinekord ajas Volli ennast kõhus päris sirgeks ja siis ütles ema, et Margareeta siputab kõvasti. Kui kõhus ruumi rohkem oli, siis Volli arvas, et võibolla on Margareeta tõesti kuskil nurga taga peidus. Aga kui seal ikka väga kitsaks läks, siis sai ta aru, et isa ja ema on lihtsalt midagi segamini ajanud.

Ühel öhtul, kui isa jälle Tallinnast koju oli tulnud, märkas ta, et ema kõht on eriti suur. Vollil ei olnud aga sellest suurest kõhust mitte mingit kasu, sest ruumi oli ikka väga vähe. Volli ootas, kuni isa ja ema olid magama läinud ja kui kell sai täpselt pool üks öösel, otsustas Volli, et nüüd on aeg sündida. Ta ei saanud isegi täpselt aru, kuidas ta järsku nii targa mõtte peale tuli ja miks ta varem selle peale polnud tulnud.

“Lähme nüüd!” karjatas ema järsku. Isa hüppas voodist välja ja proovis mitu korda kampsunit jalga panna, aga sai lõpuks aru, et kampsun käib hoopis seljas ja jalga tuleb panna püksid. Loomulikult teadis ka Volli väga hästi, et kampsunit ei saa jalga panna, aga ta ei saanud seda isale ütelda, sest ta lihtsalt ei olnud veel sündinud.

Siis jooksis isa ja ema kiiresti trepist alla ja istusid isa tööautosse, mille nimi oli Ford Taurus. Vollile see auto meeldis, see oli suur nagu laev ja sellel olid pehmed istmed.

Volli isa oli nii närvis, et proovis autol kogu aeg kiiremat käiku sisse panna, nagu ta siis pidi tegema, kui sõjaväes tanki juhtis, aga ei saanud, sest see oli automaatkäigukastiga auto.

Kui isa ja ema Rakvere haiglasse jõudsid, käskis arst emal hingeldama hakata ja isa hingeldas ka kaasa. Siis heitis ema pikali ja Volli sündiski.

“Tubli ja terve laps,” ütles arst. Isa vaatas Volli poole ja ütles siis emale, et see ei olegi ju mingi Margareeta, see on hoopis Voldemar. Selle üle oli Vollil väga hea meel, ta sai aru, et isa polegi päris lootusetu juhtum.

Emal oli näost täitsa punane ja higinine, aga kui ta kuulis, et Margareeta asemel sündis Volli, tuli ta näole suur ja lai naeratus. Kui Volli, siis Volli.

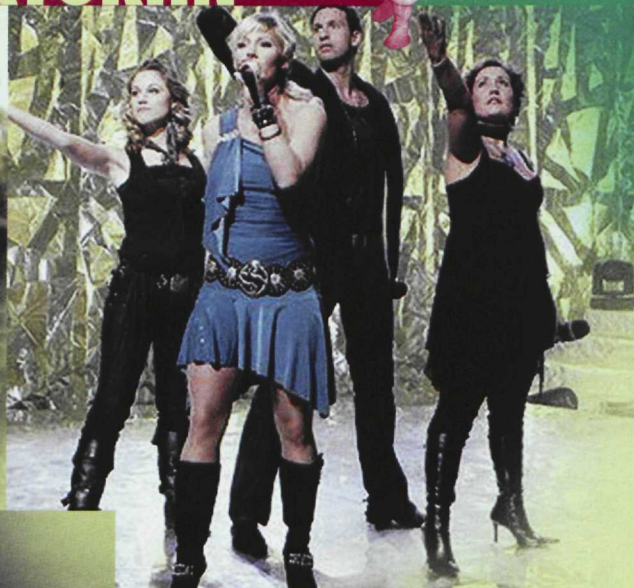
Volli isale meeldis kõnesid pidada. Kui arstid Volli ema kõhu peale panid, pidaski isa väikese kõne, lõikas ise nabanööri läbi ja ütles lõpuks: “Tere tulemast maailma, Volli, me oleme sind kaua oodanud!” Siis läks isa koju, aga tuli paari päeva pärast tagasi ja viis ema ja Volli ka koju.

Alguses Volli muudkui magas, sõi ja tegi mähkmeid mustaks. Natuke hiljem hakkas ta roomama, kõndima ja rääkima. Kui veel natuke aega oli mööda läinud, sai Volli kuue aastaseks ja teda hakkasid huvitama igasugused masinad, juhtmed ja muud vidinad. Eriti meeldis Vollile uurida, mis nende asjade sees on.

Ühel päeval leidis Volli isa tööriistade sahtlist jootekolvi ning vaatas kohe, mis selle sees on. Kui isa öhtul koju tuli, ei olnud selle sees enam midagi ja isa pidi uue kolvi ostma. Siis aga tuli isale meelde, et kui ta ise oli kuue aastane, võttis ta oma isa äratuskella seest välja kõik hammasrattad ja isa jäi seepärast tööle hiljaks. Seetõttu ei olnud Volli isa Volli peale eriti pahane, ütles ainult, et ära rohkem niimoodi tee.

Ta ei saanud isegi täpselt aru, kuidas ta järsku nii targa mõtte peale tuli ja miks ta varem selle peale polnud tulnud.

VÄIKE EURORIIN EHK EUROVISIOONI-VIKTORIIN

1 Esimest korda pürgis Eesti Eurovisiooni lauluvõistlusele aastal 1993, kuid kahjuks ei pääsenud meie laul kaugemale eelvoorust, mis toimus Sloveenias, Ljubljanas, kuigi Andres Valkoneni laulu "Muretut meelt ja südametuld" esitaja oli ilus, noor ja andekas. See oli

- a) Maarja-Liis Ilus
- b) Koit Toome
- c) Jaanika Sillamaa

2 Suurele Eurovisioonile jõudis eestlastest esimesena Silvi Vrait, kes esitas 1994. aastal Iirimaa, Dublinis toimunud võistlustel Ivar Musta laulu, mille pealkiri oli

- a) "Kaelakee hääl"
- b) "Nagu merelaine"
- c) "Mere lapsed"

3 Aastal 1999 esindas Eestit Iisraelis Priit Pajusaare – Glen Pilvre lauluga "Diamond of Night"

- a) Evelin Samuel
- b) Gerli Padar
- c) Pearu Paulus

4 Eda-Ines Etti jõudis Eurovisiooni 2000. aastal. Võistlus toimus Stockholmis ning Ines saavutas sellel 4. koha. Kolmandaks tuli üllatuslikult lätlaste bänd, kes kandis nime

- a) HeartWind
- b) BrainStorm
- c) HeadPeace

5 2001. aasta võistluselt, mis toimus Kopenhaagenis, tulid Dave Benton – Tanel Padar Eestisse tagasi suure võiduga. Esikoha saavutanud laulu "Everybody" muusika kirjutas

- a) Blacky
- b) Ivar Must
- c) Rein Rannap

6 Tallinnas toimunud 2002. aasta Eurovisiooni võistlusel saavutas esikoha noor Lätit esindav lauljatar, kelle artistinimi oli

- a) Laima M
- b) Anna A
- c) Marie N

7 Meie populaarne Vanilla Ninja astus mullu Eurovisioonis rahva ette, esindades

- a) Eestit
- b) Šveitsi
- c) Saksamaad

8 Tänavust Eesti eurolaulu laulis rootslanna Sandra, meloodia autorid olid aga

- a) tatarlased
- b) ungarlased
- c) eestlased

9 Lisaks eesti ja inglise keelele on meie eurolaulu esitatud veel ühes keeles. See juhtus aastal 2004, kui Istanbulis Eestit esindanud laul kõlas

- a) türgi keeles
- b) võru keeles
- c) lapi keeles

10 Veidi ajaloost. Ammuilma – 1974. aastal – saavutas Eurovisioonil esikoha üks ansambel, keda paljud peavad tänini parimaks sellel võistlusel oma kuulsusrikast teed alustanud bändiks. Laulu "Waterloo" esitas ansambel nimega

- a) The Rolling Stones
- b) ABBA
- c) Aqua

NB! Kui arvad, et oled eurospets, siis ruttu oma vastuseid enne 5. juulit toimetusse saatma! Parimate vastajate vahel loosime välja üksjagu lahedaid CD-sid!

Kus elasid ameeriklased siis, kui Ameerika polnud veel avastatud?

Enne Kolumbuse maadeavastusretke olid nad sunnitud elama Euroopas!

Kuhu viib üleskutse "Rockmuusikaga aidi vastu!"?

Küllap see viib selleni, et hiphopiga hakatakse sõdima pimesoolepõletiku vastu!

Mille poolest erinevad omavahel unimüts ja koolitoit?

Esimest ei saa kuidagi üles, teist aga ei saa kuidagi alla...

Kuidas tuleks kutsuda koera, kes on oma kõrvadesse nätsud toppinud?

Ükskõik, kuidas – ta ju ei kuule niikuinii!

"Miks sa, Juku, panid oma koerale nii veidra nime – Tobuke?"

"See pole üldse veider nimi – kas tead, kui paljud inimesed pöörduvad tänaval ümber, kui ma oma koera nimepidi hüüan?!"

Ena rõõmustab: "Kas tead, Juku: meie kiisuke on ometi kord lõpetanud kõigisse toanurkadesse pissimise!"

"Nojah," muigab Juku. "Eks ta on nüüd kindel, et kogu korter kuulub temale!"

Õde teatab Jukule: "Kas tead, kõik meie klassi poisid on minusse kõrvuni armunud! Kui ma hommikul kooli lähen, leiän koolimaja seintelt oma nime, ja isegi klassitahvlile on keegi mu nime sisse kraapinud!"

"Kuule, mis ajast sa sellist roppu nime kannad?" imestab Juku.

"Õpetaja, mida hiired ja rotid söövad?" küsib Juku.

"Seda, mida siit-sealt leiavad," arwab isa.

"Aga kui nad ei leia mitte kui midagi?" uurib Juku.

"No siis... siis söövad nad ilmselt midagi muud!"

Matemaatika eksamil loodab Juku spikrite peale – neid on tal taskus terve rull.

Õpetaja palub Jukul kogu klassile paberilehed laiali jagada ja äkki märkab, et poisi taskust kukub põrandale paberirull.

Õpetaja võtab spikrid maast üles ja viibutab neid Juku nina ees: "Mida see tähendab, Juku?"

Juku ohkab: "Eks ikka seda, õpetaja, et mu püksitaskus on suur auk..."

"Juku, kas see on tõsi, et sa õpetasid suure vahetunni ajal esimese klassi poistele rumalaid sõnu?" küsib õpetaja.

"Vale puha!" teatab Juku. "Ma õpetasin neile hoopis selliseid sõnu, mida nad kunagi kasutada ei tohi!"

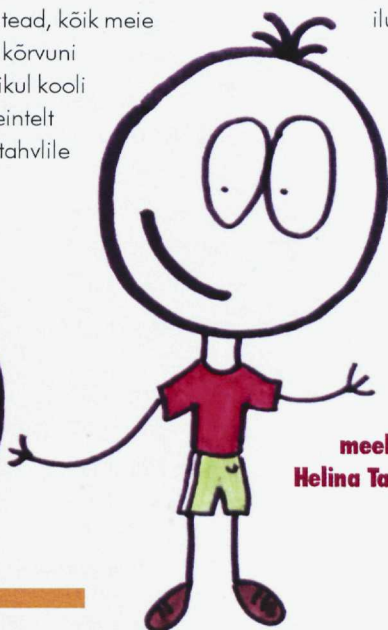
"Oo, väljas on suvi! Päike paistab, linnud laulavad, lilled õitsevad! Taevas on nii imeilusalt sinine – meie sinuga aga muudkui konutame toas! Mis sa arvad,

kui läheksime õige õue ilusat suvepäeva nautima?"

"Sa oled ikka täitsa ohmu! Kas sul on meelest läinud, et me oleme akvaariumikalad!"

**Tere, Triibukas!
Saadan Sulle
mõned anekdoodid,
loodan, et need
meeldivad Sulle!**

Helina Tartust

Miljonäri poeg läheb isa juurde: "Paps, ma tahaks täna väheke linna peale hängima minna, kas sa annaksid mulle tsipake raha?"

"Muidugi – võta ise sealt rahasattlist!" lubab isa.

"Kui palju ma võta võin?" on poja järgmine küsimus.

"No ära liiga larista – võta nii paar-kolm sentimeetrit!"

Miljonär helistab politseisse: "Hallo! Minu poeg laskis täna hommikul kodunt jalga!"

"Kui vana ta teil on?" küsib politseinik.

"Üheksane!"

"Siis pole põhjust muretseda – nii väike poiss juba kaugele ei lähe!" ütleb politseinik.

"Jah, aga ta võttis garaažist minu Jaguari..."

Üks naine helistab ennustajale: "Hallo, kas ma võin homme hommikul kell kümme teid külastada?"

Telefon on natuke aega vait, siis vastab ennustaja hääl: "Ei, kahjuks pole see võimalik, sest kell kolmveerand kümme jääte te bussiga alla ja kella kümneks jõuate just haiglasse!"

Kass küsib koeralt: "Kuule, kutsu su homseks oma sünnipäevale! Ja anna mulle nõu, keda ma veel võiksin kutsuda!"

"Kutsu mõni rott!" arwab kass.

"Juba kutsusin – neil pole aega.

Aga mis sa arvad, kui kutsuksin hoopis lehma?"

"See on hea mõte – tema tuleb alati oma koogiga!"

Mure ja unistus

Kui mul ei ole päris isa,
siis ma ei taha ka kasuisa.
Ma ei taha, et keegi saab haiget,
muidu jäävad nad täitsa haigeks.

Oma ema mina jumaldan
ja seepärast mina tahan,
et minu kalli emaga
iial ei juhtuks midagi paha.

Raigner Venda

Mõtisklus

Miks Eestis on palju kodutuid
ja tänavail nälgjaseid suid?
Kõigil loomadell olla võiks kodu,
kuid kodutuul loomi on sadu.

Eesti maarahval vähe on raha,
see on tõesti paha, nii paha.
Kes reostas me sinise mere —
linde, loomi nüüd õlisse sureb?!

Ma sooviks, et rõõmu on koolis
ja keegi ei hukkuks autoroolis,
maailmast kaoks kurjus ja sõjad —
siis kõigil on, mida vajad!

Mihkel Läets

Rõõmud ja mured

Kui sa oled rõõmus,
olen mina ka.
Kahekesi lähme
õue mängima.

Kui sa tunned kurbust,
lohutan sind ma.
Nõnda läheb mure
kohe minema.

Keidi Öitspuu

Ma soovin...

Ma soovin, et kaklemist ja kiusamist ei oleks,
sest kes, kes meist seda näinud poleks!
Et haigused ei tükiks kimbutama,
sest tore on õues tembutada.
Veel soovin, et kellelgi pahandust poleks,
et tuju kõigil ikka rõõmus oleks!

Pirit Õun

Mis vaevab minu südant

Kui kurvaks läheb minu meel,
siis rääkima ei kipu keel.
Suur kurbus minu juurde teel
ja mõruks lähebki mu meel.

Mu süda sees on tinaraske
ja nägu kannab muremaske.
See nukrus minema nüüd laske —
ta jaoks on põlled palju taske!

See kurbus minema nüüd peab,
eks seda iga lapski teab.
Siis süda palju kergem taas
ja lilli täis on iga vaas.

Annemari Pruul

Väike vemp

Mustkunsti ajalugu

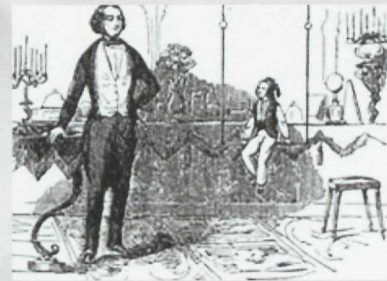
Eelmine kuv oli juttu ühe läbi aegade kuulsaima illusionisti, Robert-Houdini poliitilisest missioonist Alžeerias. Robert-Houdin, kelle poliitilisest missioonist oli juttu eelmises loos, on peamiselt tuntud siiski teravmeelsete illusiooniaparatuuride valmistajana. Houdini kodu oli tõeline imede maailm, varustatud liikuvate seinte, vajuvate põrandate, salauste, automaatide ja imeiliste elektriaparatuuridega. Sissekäigu juures asuvale nupule vajutades hakkas majas helisema kell, väravad avanesid ja nende kohal süttis kiri „Tere tulemast!“

Kuigi Robert-Houdin tunnustas oma leiutisi peamiselt illusionismi vallas, on need suuresti ka teaduse arengule kaasa aidanud. Houdin'i võlus eelkõige alles avastatud elekter, ta eksperimenteeris sellega ning otsis uusi kasutusvõimalusi – konstrueeris geniaalseid kellamehhanisme, töötas välja elektrikella ning elektilise vargalarmi ja uksekella. Aastaid enne seda, kui Thomas Alva Edison leiutas elektripirni, konstrueeris Houdin aku jõul töötava vooluringi, mis ta härrastemaja valgustas.

1839 demonstreeris Robert-Houdin oma saladuslikku kella, mis oli valmistatud täiesti läbipaistvast kristallist, kuid nii, et mehhanismi polnud üldse näha. See käis ja jäi seisma ning näitas vajalikku aega pealtvaatajate soovil. Leiutis pälvis Pariisi ajalehtede tähelepanu ning artiklite autorid haletsesid leiutajat, kes raiskab oma talenti kasututele asjadele. Ometi kasutas selle põhimõtet esimese elektrikellade võrgu loomisel 13 aastat hiljem Šveitsi doktor Mathias Gipp ning Houdini saladusliku kella süsteemi peetakse tänini üheks parimaks.

Veidi hiljem valmis suur ülekullatud konstruksioon „Laulutund“, mis kujutas maja rõdu, kus laua taga, millel asusid mängutoos ja linnupuur, istus daam. Naine väntas mängutoosi ja sealt kõlas muusika. Lind püüdis meloodiat korrata, ent see ei langenud mängutoosist kostnuga kokku. Daam vangutas pead ja lasi linnul laulu korrata. Seekord kõlas linnu ja mängutoosi duett laitmatult.

1844. aasta Pariisi näitusel esitles Ro-

Sissekäigu juures asuvale nupule vajutades hakkas majas helisema kell, väravad avanesid ja nende kohal süttis kiri „Tere tulemast!“

bert-Houdin oma automaati „Kirjutaja ja joonistaja“. See kujutas laua taga istuvat mehaanilist inimest, kes vastas vaataja esitatud küsimusele täpse kirjutuse või joonistusega. Autorit autasustati selle eest hõbemedaliga.

„Antonio Diablo“ nimeline automaat kujutas väikest poisist, kes kummardas, hüppas ja haaras seejärel kättega trapetsist, mis rippus lava kohal. Ta kiikus, tegi akrobaatilisi trikke ning rippus trapetsil, hoides end selle külje vaid jalgade abil. Lõpetanud oma kava, laskis ta trapetsist lahti ja langes illusionisti kätte.

Lisaks neile konstrueeris endisest kellasepast illusionist mitmeid automaate, millest tuntuimad on öitsev ja vilja kandev „Apelsinipuu“, „Kerge ja raske kohver“ ning „Palais Royali kondiiter“.

II. Trikk

Trikk: „Kas oskate öelda, mida tähendab väljend: „Kas tii kan ka loose?““ küsib mustkunstnik publikult. Kui pealtvaatajate hulgas just võrukaid ei ole, ei tea seda ilmselt keegi. Seetõttu seletab maag ise lause lahti: „See tähendab võru keeles: „Kas teie kanad ka munevad?““. Minu oma teeb seda igatahes küll. Kuna linnatingimustes on nende lindude pidamine suhteliselt keerukas, olen ma olukorra enda jaoks veidikene lihtsamaks teinud,“ näitab maag linikut, mille ühel küljel on kana pilt. „Selline kana on väga praktiline, kuna võtab vähe ruumi ning ei söö üldse, ent muneb iga kord, kui mul mõne munatoidu järele isu tuleb. Oletame näiteks, et ma tahan kolmest munast omletti valmistada,“ kõneleb mustkunstnik ning pöörab rätti nii, et publik võiks veenduda – tegu on täiesti tavalise linikuga, millesse ei ole midagi peidetud: „Nagu näete, ei varja mu kanake endas mingeid

saladusi. Kuigi jah, veidi kummaline on see, et ta saab muneada vaid pea alaspidi.“ Nende sõnadega võtab mustkunstnik rätti alumisest servadest kinni nii, et neist saavad nüüd ülemised nurgad ja murrab liniku küljed kokku. Tekkinud renni kübara kohal kallutades kukubki sealt muna välja. Mustkunstnik kordab sama tegevust veel kaks korda ning mõlemal puhul kukub kaubusse uus muna. Rahulolevalt naeratades paneb ta kokkuvolditud liniku lauale. „Nagu nägite, muneski mu kana kolm muna – täpselt nii palju, kui ma soovisin,“ demonstreerib maag kaabut, kuhu on tõepoolest tekkinud kolm kanamuna.

Selgitus: Triki saladus peitub linikus, mille alumise serva külge on peenikese niidi (või veel parem – tamiiliga) kinnitatud seest tühjaks puhutud muna. Kui mustkunstnik demonstreerib rätti mõlemalt poolt, on muna kübara sees peidus. Läbipaistvat niiti publik ei näe. Väites, et tema kanake suudab muneada vaid pea alaspidi, muudab maag liniku alumise serva ülemiseks ning muna jääb niidi abil liniku taha rippuma. Kokkuvolditud linikut tuleb kallutada selle ääre suunas, kuhu niit on kinnitatud. Nii kukubki tühjana tundunud rätist muna kaubusse, kuhu mustkunstnik on juba eelnevalt vajaliku arvu kanamune asetanud. Nüüd võib maag rätti uuesti tühjana näidata ning trikki korrata. Lõpuks tuleb rätt kokku murda ja lauale asetada nii, et muna jääks selle sisse peitu. Linikut valides tuleb veenduda, et see poleks läbipaistvast riidest, midu on triki saladus publikule kohe näha. Ka niidi pikkus tuleb enne valmis mõõta: kui see osutub liiga pikaks, jääb muna rätti alt välja rippuma ning liiga lühikese nõõri puhul on trikki ebamugav sooritada.

Mustkunstnik Ande

Marit Martens ja Silva Reivik Saksa Gümnaasiumist

JÄRGMISED KOOLITARKUSE OMANDAMISEKS HÄDAVÄJALIKUD SÕNAD SAATIS KEIU LILLE RAKVEREST

- Nöksa – natuke
- Loka – väga maitsev
- Zeppe – direktor
- Puks – spikker
- Poka – pokker
- Penka – pastakas
- Apa – arvuti
- Puka – raamat

MEIE KOOLI LAHEDAMAD SÕNAD...

Tere, mina olen Marili, olen 13 aastane. See oli siis alguseks sobiv väike tutvustus. Kui minna teema juurde, siis minu koolis on palju naljakaid nimesid nii õpetajatel kui õpilastel. Meie kooli geograafiaõpetajat kutsutakse Inkaks, tegelikult on ta Inga. Ta ei ole selle nime peale üldse pahane, ta on sellega juba harjunud. Bioloogiaõpetajat kutsutakse vahel Susiks, sest ta on nii kaval. Ta on ise ka öelnud, et lapsed, nüüd teeb Susi teile tunnikontrolli. Õpetajad on nimed omaks võtnud. Muusikaõpetajat kutsutakse klavessiiniks, sest ta mängib hästi klaverit,

aga muusikaõpsile me seda nime pole öelnud. Kunstiõpetajat kutsume Maasikaks, ta õige nimi on Maarika. Õpsile meeldib see nimi. Nüüd läheme minu klassi juurde. Minu klassis käivat kahte kaksikut kutsutakse nii: Paulat – Paula – Peekoniks ja Laurat Jum-baks. Ühte mu väga ilusat klassiõde Siirit kutsutakse Tibiks. Minul on ka oma hüüd-nimi ja see on Kont. Meie klassis käivat Mehist hütaks Mehiseks Mikoks. Rohkem vist nimesid ei ole... ei ole jah.

Marili Valge Kadrinast

MÕNED KOOLI SÕNAD HIIUMAALT!

- Mata – matemaatika
- esta – eesti keel
- lota – loodusõpetus
- keka – kehaline kasvatus
- musi, musa, mustikas – muusikaõpetus
- inka – inglise keel
- kunsta – kunstõpetus
- tõpa – tööõpetus
- õps – õpetaja
- aakad – a-klass
- beekad – b-klass
- sõka – söögivahetund
- vaka – vahetund
- essa – esimene
- füsa – füüsika
- biuka – bioloogia

Annika Strutinskaja Hiiumaalt

MARTIINA VIIL TARTUST ON KIRJA PANNUD SELLISED SÕNALEIUD:

- Füss – füüsika
- kemps – keemia
- kirjapulk – suvaline kirjutusvahend
- koppel – võimla
- lahemakad – kauboisaapad
- matt – matemaatika
- megaaju – tark õpilane
- mõgaaju – rumal õpilane
- pauseerima – puuduma
- padi – unisus, uimasus
- pukseerima – spikerdama
- puksiir – spikerdaja
- põmpepa – rumal
- tellis – (raskemat sorti) õpik
- venku – vene keel
- viks – vihik

EVELI VEIDEMANN LOKSALT LÄKITAS JÄRGMISED UUDISSÕNAD:

- Ässa mängima – proffi mängima
- sajaga – täiega
- sitaks – täiega
- kammon – no kuule
- täitsa saks – täitsa lõpp
- inn värk – popp värk
- vinge – lahe
- you – tšau
- ärimine – müümine
- krega – telefoni krediit
- cool – lahe

VEIDI KOOLISLÄNGI TARTUST, SAATJAKS MARJALIISA PALU

- Ämxa – lahe, vinge
- iuu – röve
- mõnsa – mõnus
- laiba kolla – väsinud inimene
- numzi – nunnu, armas
- tuus – lahe
- hullude nõukogu – õpilasomavalitsus
- aiksa – ajalugu
- äpu – kohmakas, kobakäpp
- nuusi – nuusuta

ALGAB UUS JÄRJEKAS!

Palusime uue järrejutu autoril ennast lugejatele tutvustada.

Tere! Olen Katarina Skott ja käin Haanja-Ruusmäe Põhikooli kuendas klassis. Olen kaheistkümnene. Ma käin ka Võru muusikakoolis kolmandat aastat tšellot õppimas ja mulle meeldib lugusid kirjutada. Veel on mu üheks huvialaks joonistamine. Olen suur-suur Harry Potteri lugeja ja meeldib ka "Sari õnnetuid lugusid", muidu aga loen kõike, mis kätte satub. Mulle meeldib ka niisama looduses jalutada ja lugusid mõelda.

KATARIINA SKOTT

Kristiine Norras

See jutt on pühendatud vanemale, kes elab Rootsis.

1. peatükk

Mina, Kristiine (tegelikult Ann-Kristin Meelak), olen heledate juustega tüdruk. Mul on sinised silmad ja olen pikka kasvu, sama pikk nagu mu ema. Muidu olen üsna taiplik (erinevalt oma õest :D) ja neljateistkümnene. Minu õde Mirjam on tavaeluga harjunud ega taha kunagi kusagile mujale sõita. Ta on emalt pärinud ilusa sihvaka välimuse. Tal on heledad juuksed nagu minulgi, kuid ema moodi pruunid silmad. Mu väike õde on kolmeteistkümnene. Mu ema Anna on pikk ja kõhnuke, tal on suured silmad ja ta suudab veenda igaüht, väljaarvatud Mirjam. Mul pole isa, nii et emal on minu ja Mirjamiga probleeme. Mu ema on korraarmastaja. Ta käed on saledad ja küüned on alati lakitud. Mu ema peab kogu aeg reisima riigist riiki, sest ta on tagaotsitav – mitte selles mõttes, et ta oleks kurjategija, vaid sellepärast, et ta on kellegi teise asemel süüdi mõistetud.

Ma mäletan seda nii hästi, kuigi siis olin ainult kahene. Ema pidi kohtus käima ja tal polnud kunagi meie jaoks aega. Kohtuprotsessi ajal oli midagi imelikku juhtunud. Ma ei tea, mis see oli, aga mu ema mõisteti süüdi.

Mul on ka üsna vana pruun mustade laikudega koer Siilik ning me saame teineteisest nii hästi aru. Kõik me elame Eestis.

Ma loen väga tihti raamatuid, lugeda oskasin juba neljaselt.

See teistele eriti ei meeldi, sest tavaliselt olen lugemisse nii süvenenud, et ei kuule ega näe, mis mu ümber toimub. Ükskord juhtus isegi nii, et hommikul raamatut lugedes unustasin üldse ära, et mul on sünnipäev! Kui nad mind hommikul salaja õnnitlema tulid, nägid nad ainult minu pead teki alt paistmas. Ema kutsus arsti ja õde arvas, et ma olen nende peale solvunud. Mina aga lugesin enda lemmikraamatut, millest mul kunagi isu täis ei saa – "1000 hämmastavat tõsilugu". Mu tuba on alati segi (kui raamatutekuhja nimetada korralageduseks). Kõige kummalisem asi minu juures on see, et kui midagi segi ajan, ei saa seda enam korda. Asi on selles, et olen väga-väga suur kobakäpp...

Pildi tegi Kirke

Kõige jubedam on see, et kui me ühest kohast teise kolime, ununeb mul alati midagi maha. See käib mulle juba väga närvidele, et kuigi ma kõik üle kontrollin, on ikka midagi ununenud.

Nii, aitab minust, räägin parem midagi muud. Näiteks oma koolist. See on keskkool. Ja pealegi esimene keskkool, kus olen õppinud. Ma ju kolin kogu aeg ühest kohast teise ja igal pool on erinevad koolid. Tavaliselt ei saa ma endale sõpru, sest keegi ei taha minuga rääkida. Igal pool arvatakse, et meie perekond on hull. See tuleb kolimisest, ütlevad nad. Tegelikult see nii ei ole. Ema on pärast mu isa kadumist natuke närvis, sest isa oli politseinik ja ema arvab, õigemini teab, mis temaga tegelikult juhtus. Kunagi ammu, kui olin alles väike beebi, murdsid meie majja sisse mingid röövlid ja ähvardasid mu õde tappa, aga vaid vigastasid teda natuke. Politsei ei uskunud mu ema. Nad arvasid, et tema tegi mu õele seda, aga see ei olnud nii. See on teine põhjus, miks politsei ema jahib. Aga ma arvan, et see on nüüd möödas. Me oleme siin varsti

kaks aastat elanud ja usun, et elame nüüd rahulikult samas kohas edasi nii kaua, et ma saan kooli ära lõpetada.

2. peatükk

Hommikul tekkis söögilauas probleem.

“Lapsed, ma ei tea, kuidas seda öelda, aga... me peame siit ära sõitma. Keegi käis valenime all, see tähendab minu nime kasutades, pankaröövimas.”

“Mida?” ütlesime Mirjamiga nagu ühest suust.

“Ei, see pole võimalik – mitte nüüd, kui olen kooli kõige popim tüdruk!” karjus Mirjam. “Mina siit ära ei lähe!”

“Mirjam, sa tead kuidas meil olukord on.!”

“Ema, millega me sõidame?” küsisin, püüdes jääda rahulikuks, sest igas riigis on huvitavaid asju, nii maal kui ka merel.

“Laevaga loomulikult... Mirjam, mida sa teed, jumala nimel!”

Seda ütles ema seepärast, et Mirjam hakkas ennast nõõriga kapi külge siduma. See oli minu arust nii lapsik.

“Te saate mu kaasa vaid üle minu laiba!”

“Mirjam, ma tean, et sul on raske aeg, aga me palume sind! Ja ma olen kuulnud, et Norras on ilusad poisid, kellele meeldivad eriti eestlased.”

“ON ka või? Olgu, ma tulen siis... hmm.. Kas neile meeldivad lahtiste või kinniste juustega tüdrukud?” mõtiskles Mirjam trepist üles minnes.

“Ema, miks sa valetasid?”

Seda ma küsisin naljaga ja me mõlemad vaid naersime selle peale.

“See on ju enam-vähem õige.”

Sõin hommikusöögi ära ja varsti olimegi Mirjamiga bussi peal, et kooli sõita. Buss oli rahvast täis ja me pidime seisma, igatahes MINA pidin seisma, Mirjam sai endale ju kõige parema koha – tagaistmel, kahe minu klassi poisi vahel. See tegi mind nii kadedaks, sest meie klassi ilusaim poiss oli ka seal. See ei tähenda, et ta mulle meeldiks, aga ikkagi... Koolis oli kõik nagu tavaliselt – mina üks, Mirjam teistega ja tunnid nõmedad. Eriti vene keel, mis on kõige jubedam tund terves maailmas! Aga nüüd asja juurde. Koolis juhtusid imelikud asjad küll. Terve päeva kuulsin sosinaid, nagu näiteks: “Ära mine!” või “See on ohtlik!”

Kui koju jõudsin, oli mul kopp ees juba ja ma läksin oma tuppa lugema.

Õhtul tuli Siilik, mu koer. Ta oli millegi pärast mures.

“Ära muretse, kõik saab korda,” ohkasin ja jäin magama. Unes nägin päris kummalist asja: Mirjam ja ema on lumes möllamas, äkki tuleb keegi ja võtab nad kinni ning viib haiglasse. Selle peale ärkasin üles. Siilik magas. Kapis elav koll üritas mind hirmutada, aga see ei läinud läbi. Ah jah! Unustasin öelda, et mul on üks sõber, kes elab kapis. Ta on ehtne koll! Kollid pole pooltki nii imelikud nagu räägitakse. Nad on imearmsad! Sellepärast tal ongi mind nii raske hirmutada.

“Ohh, kell on nii palju!”

Ohkasin ja läksin alla vaatama, kas meil midagi süüa on. Äkki vilksatas miski mu silme eest mööda. Keegi luuras minu järele!

Siis taipasin: see oli kapikolli esimene katse, kus tal õnnestus mind hirmutada. Kapikoll oli õnnelik ja läks kappi tukastama. Tegin võileibu ja kui need olid söödud, läksin magama. Seekordses unenäos nägin veelgi kummalisemat asja: see oli suur-suur koobas keset lumetormi ja selles oli Siiliku moodi koer. See koer suri ära,

järsku tuli sinna tema moodi kutsikas, äkki lõppes lumetorm ja koopasein varises – kutsikas seisis keset suurt päikeselist välja.

See oli kõige imelikum uni, mis mul olnud on: nägin kõiki asju detailselt, nagu päriselt. Kui üles ärkasin, istus mu ees üks imelik väike nagu taimedest kokku pandud inimnäoline nukk. Äkki kuulsin naisehäält ütlemas:

“Kas sa oled kindel, et tahad minna? Oh, unustasin öelda: ma olen haldjas teie aiast. Kui lähete, siis minge kindlasti taksoga. Nii pääseb su ema politsei käest päris pikaks ajaks. Te lähete kiiresti laevale ja seal edasi õigesse kohta. Saatus on selle ja kõik ülejäänud sündmused just nii kokku pannud. Ja ära unusta: haldjarahvas on sinuga!”

Siis ta haihtus ja kõik oli jälle sama pime ja vaikne nagu alati.

3. peatükk

Ema tuli hommikul minu tuppa ja hüüdis:

“Ann-Kristin, kas sa magad veel? Me peame juba poole tunni pärast laeval olema!”

Riietusin, panin Siiliku tema reisikorvi ja hakkasime mine-ma. Kapis kõssitav koletis ütles, et ta jääb siia, et saaks järgmise perekonna, kes siia kolib, samuti ära hirmutada. Püüdsin talle selgitada, et me temast küll ära ei ehmunud, sest et ta on just kaisukaru moodi. Koletis solvus, aga sai siis aru, et ma tegin nalja.

Mul oli kole kurb, et pidin heast sõbrast lahku minema, aga oli ka väga põnev uuele maale reisida, sest olen kuulnud, et Norras on väga palju trolle, kes päikese kätte sattudes muutuvad kiviks. Panime joped selga ja istusime taksosse. Taksost nägin, kuidas kapikoll mulle lehvitas, ja olimegi läinud. Mulle ei meeldinud taksojuht, ta tundus veidi kahtlane. Kui me hakkasime taksost väljuma, nägin, et taksojuhli oli püstol. Ta oli politseist! Siis ma nägin: ta tahtis mu ema kinni võtta! Siilik ruttas appi ja hammustas teda jalast. See oli talle paras. Politseinikule, mitte Siilikule. Siilik lükkas mehe vette ja me saimegi põgeneda. Ema ostis kiiresti piletid ja me jooksime laevale. Laevakõlarist kostis hääl: “Laev Oslosse jõuab sadamasse homme õhtul. Kell 9.00 avame kohvikud ja Tax-Free poe.” Selle peale krimpsutas ema nägu. Ta läks väga närvi ja tiris meid kaasa kajutisse, kontrollis, et uks sai lukku ja sosistas: “Me oleme vale laeva peal! Meie laev oleks pidanud minema Inglismaale, aga see läheb Norrassa!”

Siis taipasin – see ongi see, millest haldjas mulle eile õhtul rääkis! Ütlesin emale, et ärgu muretsegu, kõik saab korda! Nüüd otsib politsei meid varest kohast ja jätab loodetavasti mõneks aastaks rahule.

“See on ju ideaalne!” hüiskas ema, enne kui talle meenus, et me pidime vait olema. Hakkasime laeva uurima.

Mirjam arvas: “Nii, meid süüdistatakse politsei kallal vägivaltsesimes, tapmises, narkootiliste ainete müümises ja röövimises...”

“Mirjam! Mida sa räägid! Vaid üks nendest on ju õige, ära räägi nii!”

“Aga nad lisavad alati poole hullemaid asju juurde süüdistustesse!”

“Aga me pole veel süüdistust saanud, peale ühe...”

“Ja seal pole midagi peale rahu rikkumise ja valetamise!” sekkusin mina vaidlusse.

“Olgu, olgu, jäägu see nii!” Ja Mirjam hakkas mossitama. Me oleme nii harjunud ta mossitamise, et ei teinud sellest välja.

Võta sõbraks truki-tibu!

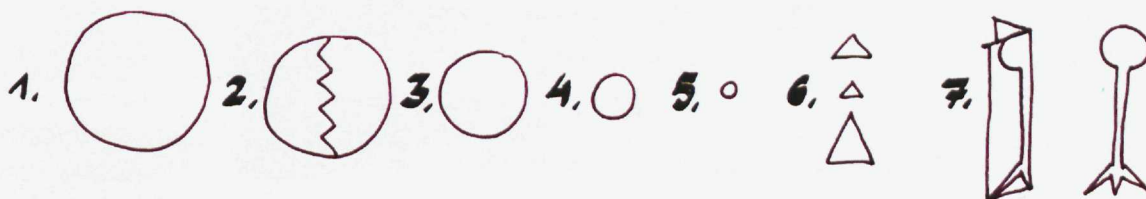

Teeme keha tiiva(d) pea silmad silmaterad jalad

- Nii, kuidas me need osad omavahel kokku sobitame, sellise tibu me saame – igal juhul vahva! Ja mis peamine – liikuva!
- Osade ühendamiseks kasutame kahte võtet:
 - 1) liimime (noka ja silma)
 - 2) ühendame osad trukiga, et saaksime selle tibuuga mängida ka. (Et trucki kinnitada, selleks tehakse sukanõelaga paberisse auk!)

Truki-tibu värvid ja toonid

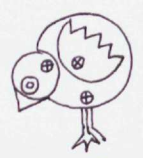
- Millist värvitooni tibu sa endale sooviksid? Mõttele!
- Aga silmad, kuhu ta vaatab? Mida või keda ta vaatab? Kas silmad säravad? (Pane valge või hõbedane täpp silmaterale, siis on sinu tibu rõõmus!)
- Vali jalgade toon. Mõttele enne, kus sinu tibu jookseb, mängib? Kas murul? Vees? Poris? Või kuskil mujal?
- Mis värvi on tibu nokk? Mida ta söi? Kas noka vahel on praegugi midagi?
- Tore! Sinu tibu peaaegu elab! Ta on sinu sõber!

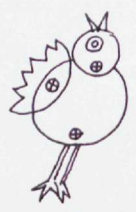
Hea õps annab nõu

jookseb

nokib

vaatab

Vanilla Ninja

HEA LAPS

DYNAMINT

Kirjanurk

TERE TAAS!

Meie aprillinumbri-auhinnaaajatele tuleb meelde, et Tallinna, Harju-, Lääne-Viru-, Järva, Pärnu- ja Läänemaa lapsed saavad oma preemiad kätte **Kullo Lastegaleriist (Kuninga 6, Tallinn), Tartu-, Valga-, Viljandi-, Võru- ja Jõgevamaa laste auhinnad toimetatakse Tartusse O. Lutsu nim. Raamatukogu Lasteosakonda (Kompanii 3/5, Tartu), idavirumaa-lased saavad preemiad kätte Jõhvi Keskraamatukogu lasteosakonnast (Jõhvi, Rakvere t 13a, tel. 3370336).** Kellel on muid soove, neil palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida.

Igavesti Teie Triibu-Liine

Barbinduse peaauhinna – kööginurga – võitis **SYLVIA RENATE PRASS** Hagudilt, kõrvalauhinnad saavad **LIISA KIVIRÄHK** Tallinnast, **PILLE-RIIN KULLA** Laevast, **HELERI ALL** Tootsist, **AVELIIS VESKIMÄE** Türi-Allikult ja **LISANNE MERISTO** Tartust.

Lego-auhinnad tõi loos **STIIV GREGOR SKRIPNIKOVILE** Haabneemest, **KAIJO-MARTTI NURMSOOLE** Pärnust ning **JOHAN RUSSOWILE** ja **TONI SUKLESELE** Tallinnast.

NB! Nagu igal kevadel, nii panime ka nüüd tänavused Lego-taloned loosirattasse. Fortuuna tahtel saadab Hea Lapse hea sõber Rekato suve lõpus Taani Kuningriigis asuvasse Legolandi Tartu noormehe **RAUNO KULLASE**.

NIMI: Kelli Kivirand
VANUS: 12a
SÜNNIPÄEV: 20.04.1994
ÕDE: Karoliina (2)
LEMMIKLOOMAD:

kaslased, koerlased, maod
KOOL: Laekvere Põhikool, 5. klass
ADDRESS: Kesk 4 – 5, Laekvere, Lääne-Virumaa 46501
SOOV: saada kirjasõpru vanuses 11 – 15. Võib olla nii poiss kui ka tüdruk. NB! Vastan kõigile ja kuulutus ei aegu!

SOOV: leida 11 – 15a. kirjasõpru, sugu pole oluline

NIMI: Arde Kai Avestik
SÜNNA: 01.09.1995 (Neitsi)
SOOV: Saada toredaid kirjasõpru vanuses 10-13 (tüdrukuid ja üle Eesti!!)
MSB: ardekai@hotmail.com, ardennt@hotmail.ee
RATE: tydruk98
HEI: roosike111
ADDRESS: Soinaste 6-1, Tartu 50411

NIMI: Jane Sassiad
VANUS: 12 a
HOBID: jalgrattasõit, reisimine, ujumine
LEMMIKJOOK: allikavesi,

piim, igasugused mahlad
ADDRESS: Välja Möisa, Alatskivi sjsk., Tartumaa 60201
TELEFON: 45712176
SOOV: leida palju toredaid sõpru tiguposti teel!

Hei! Sooviksin kirjasõpru vanuses 13 – 14 a. Mulle meeldib ujuda, laulda, tantsida, muusikat kuulata ja näidelda. Lemmikloom on koer. Meeldivad naljakad ja hea tekstiga inimesed. **AMALIE-CHARLOTTE REEDI, Kalda t., Kursi k., Puurmanni sjsk, Jõgevamaa 49001.** Kirjutage kindlasti!

Hei, plikad ja poisid! Sooviksin kirjasõpru vanuses 7 – 9 a. Mulle meeldib tantsida, mängida, lugeda, meisterdada, ujuda, rattaga sõita ja päevitada. Lemmikloomad on mul kass ja koer. **ELISE-JOHANNA REEDI, Kalda t., Kursi k., Puurmanni sjsk., Jõgeva mk. 49001.**

NIMI: Jaana Männe
HÜÜDNIMI: Jaanika
LEMMIKLOOM: koer, kass ja hobune
VEND: Lauri
ÕDE: Liina
ADDRESS: Massiaru k., Häädemeeste v., Pärnu mk. 86004
E-POST: Jaana111@hotmail.ee, jaana123456789@rate.ee

Tere! Olen 11 aastane Maria. Otsin kirjasõpru vanuses 11 – 14, nii poisse kui ka tüdrukuid. Olen sõbralik, aus ja lõbus. Meeldib igasugune muusika ja arvutimäng The Sims. **MARIA AAVE, Vösapere k., Viitna sjsk., Vihula v., Lääne-Virumaa 45202.** Jään huviga kirju ootama!

Bernhardiini-viktoriiniile saabus nii palju õigeid vastuseid, et pidime auhinnaaajad loosi teel välja selgitama. Need on **GRETE PÖLLUSTE** Paliverest ja **JOANN VUNK** Pärnumaalt.

Tere! Kui oled 10 – 15a. tallinlane ja soovid saada klubi T7WK liikmeks, siis saada enda andmed (nimi, vanus, aadress, e-post, telefon) e-mailile: **zebratriip@hotmail.ee**. Klubis saadakse kokku, matkatakse, tehakse võistlusi, vahetatakse kleepse, postreid, pilte jms. T7WK täisnimetuse ütleme klubiliikmetele!
LAURA

Ristsõna CD-d saavad **MARKUS LÖHMUS** Laagrast ja **JOHANNA REHELEMM** Otepäält.

Merili suussulav sovine puuviljasalat

Vaja on:

- 4 virsikut
- 2 dl aedmaasikaid
- 1 pirn
- 1 õun
- 1 banaan
- ½ dl apelsinimahla

Loputa puuviljad ja maasikad. Lõika virsikud pooleks ja võta kivid välja. Viiluta virsiku-pooled õhukesteks viiludeks ja pane suurde kaussi. Eemalda maasikatelt rohelised tutid ja lõika marjad pooleks, suured maasikad isegi veeranditeks. Poolita ka õunad ja pirnid, lõika südamik välja ja tükelda viljaliha üsna väikesteks tükkideks. Koori ja viiluta banaan ning pane kõik suurde kaussi. Vala peale apelsinimahl ja sega kõik segamini. Söö puuviljasalatit lihtsalt niisama või jäätise ja röstitud pähklitega.

Pisiplika kaunis küpsisekook

Vaja on:

- 4 pakki kakaoküpsiseid (Lemmik)
- 500 g hapukoort (20%)
- kakaopulbrit (soovitavalt magusat)
- suhkrut
- immutamiseks teed või kohvi
- 50g (väike tahvel) piimašokolaadi

Valmista kange tee või kohv, vala see kaussi ja lasse leigeks jahtuda. Kasta küpsised ükshaaval

sinna sisse ja lao kandikule 4 x 4 küpsist. Peale määri kreem, mis on tehtud suhkrust, hapukoorest ja kakaost. Lao järgmine kiht küpsiseid, siis jälle kreem peale, siis küpsiseid, siis kreem. Kreemikiht jäta ka kõige viimaseks. Pane tort 5 tunniks külmikusse. Siis võta välja ja kaunista riivitud šokolaadiga! Mm-mm!

Kairi hõrgutav õunakook

Vaja on:

- 125 g küpsetusmargariini,
- 2 muna,
- 2dl suhkrut
- 1 dl piima
- 4 dl jahu
- 2 tl küpsetuspulbrit
- 1 tl kaneeli
- ½ - 1 kg õunatükke

Vahustada munakollased suhkruga. Lisa toasoe piim, sulatatud ja leigeks jahtunud margariin ning omavahel segatud kuivad ained. Järgmisena sega tainasse õunatükid, seejärel kalla taigna peale läikivaks vahuks mikserdatud munavalged ja tõsta lusikaga õrnalt alt ülespoole segamini. Kalla taigen pehme margariiniga määritud ja riivsaiauga üleraputatud 26 cm läbimõõduga koo-givormi. Küpseta 200 kraadi juures 30 – 40 minutit.

Siiri Laidla

Koka kiituseks

Pole ühtki maiasmokka, kes ei kiidaks hüva kokka. Tema juba enne koitu valmistama hakkab toitu. Lasteaiad, koolid, sööklad – igas köögis kokad töökad. Kartul patta, liha potti – kokk saab sellest hästi sotti. Aina küpsetab ja keedab, pliidi juures aega veedab. Ja kui kõigil kõhud täis suppi, praadi, kooke häid, teeme lahti teleri: kes meil täna kokkab siin? Uhked kokamütsid peas hõrgutisi teevad reas telekokad Jazz ja Martti, Kose Imre pekib parti. Telerist saab võlukoök, milles valmib parim söök.

Aga emme koogilõhnad priskeks teevad kõik – ka kõhnad. Ruttu telekas nüüd kinni, pistkem emme koogid kinni!

Kuidas Berit reisiril käis

Tere, Hea Lapse lugejad!

Mina käisin koos oma õe ja emaga Saksamaal. – Frankfurdis ja Offenbachis. Räägin teile natuke oma reisist. Vaheaja esimesel päeval läksime Tallinna lennujaama, sealt lendasime Estonian Airiga Frankfurti. Reis kestis 2 tundi ja 20 min. Siis jõudsimegi Saksamaale. (Muide, Frankfurti lennujaam on teisel kohal maailmas. Sest ta on NII SUUR! Esimesel kohal on vist Ameerika või Kanada.)

Lennujaamas kohtusime inimestega, kelle juurde me terveks nädalaks läksime ja sõitsime nende koju.

(Ma käin küll alles 5. klassis ja meie koolis hakatakse saksa või vene keelt õppima 6. klassis, kuid ma oskan saksa keelt paremini kui eesti keelt, kuigi ma olen eestlane. Isa ja ema imestavad, et kus see oskus on mul pärinenud. Pole meil ühtegi sõnastikku ega sugulast, kes oleks sakslane või oskaks saksa keelt. Arvan, et ise omal käel. Ja see oskus aitas mind Saksamaal.)

Esimesel päeval ei käinud me kusagil, sest olime väsinud. Teisel päeval läksime Offenbachi linna – poodidesse. Mina ostsin muidugi magusat, mis on minu lemmik.

Kodus tegime saksa rahvustoitu, mis mulle üldse ei maitsenud. Sõin hoopis võileiba. Kolmapäeval sõitsime rongiga zooparki. Tegelikult oleksime juba päev enne läinud, aga mu õel oli suur palavik. Loomaaed oli peaaegu nagu meil Eestis. (Kuigi meil just pingviine pole.) Öhtupoolikul läksime jäätisekohvikusse, kus teenindasid itaallased. Noh, seal oli neil küll suur omatehtud jäätisevalik. Head olid! Öhtul vaatasin ma Käsna-Kallet (Sponge Bob Schwammkopf), muud teha polnud. Järgmisel päeval käisime ära dinosauruste muuseumis. Tegelikult oli seal ka palju muid loomi ja ka kalliskive. Kohalikud lapsed lähevad sinna peale kooli, koos kellegi suuremaga, ja maalivad neid loomi. Reedel läksime Frankfurti linna – poodidesse.

Seal ostsin kulinaid. Mu õele aga osteti muidugi kõike seda, mis ta tahtis.

No on ikka ära hellitatud!

Seal tuleb olla ettevaatlik ja peab püsima kogu aeg kellegi juures, sest seal varastatakse kõike. Lapsi, raha.... Pärast müüakse võibolla kusagil maha. Mulle anti kodu aadress, et kui ma juhuslikult ära kaon, siis otsin takso ja annan aadressi taksojuhile. Aga ma ei soovita taksoga sõita, sest see on

See pilt, kus on kõrged ehitised, ei ole mitte Ameerikas ega Hong-Kongis, vaid Saksamaal. Neid ehitustes asuvad pangad.

megakallis. Ja kui nad näevad, et sa oled muust rahvusest, kergitavad hinda. Õnneks ma ära ei kadunud...

Laupäeval käisin jalutamas. Aga muidugi oli üks suur inimene ka kaasas. Õhtupoole läksime jälle Offenbachi, kuulsime muusikat ja läksime selle suunas. Seal selgus, et poodide keskel tehakse tsirkust. Poodide kohal oli köis, kust üks kloun sõitis motikaga üle. No tegelikult oli ta 5-korruselise kaubamaja tipus ja sõitis seal alla, ja all rippus kiikudes ta naine. See ei olnud nii, et ta oli kummiga nõõri küljes kinni, vaid ta ise pidi juhtima ka...

Pühapäeval oli ühel me pererahvast sünnipäev. Ta tegi kaks kooki ja kutsus naabrid ja oma mehevenna koogile. Noh, tegelikult need naabrid on jugoslaavlased või kuidagi nii, aga räägivad saksa keelt. Oi, kui valjusti need sakslased räägivad! Väwwwväävavoööö... Kui ma panin käed kõrvadele (sest nad rääkisid väga valjult), küsis naabrimees mult saksa keeles, et mis sul viga? Ja siis nad rääkisid jälle edasi. Rääkisid rahast, poliitikast ja oma lastest. Siis kukkusid vaidlema. See koo-gisöömne pidi kestma kella kolmest neljani, aga külalised jäid neljaks tunniks. Vahepeal tõusid naabrid püsti, siis ma mõtlesin et nüüd nad lähevad ära... aga nad tõusid ainult korra, et jalgu sirutada, siis istusid jälle tagasi...

Vaheaeg sai läbi ja tulime lennukiga tagasi Eestisse. Aga lennujaamas vaatasin, et mingi ilus tüdruk on seal. Mõtlesin, et olen teda kusagil näinud. Siis tuli teine tüdruk ja istus minu kõrvale. Aa... siis tuli meelde! See essa tibi oli Ninja Lenna, siis tuli Katrin ja pärast Piret. Kus ma neid näinud olen? Ikka Vanilla Ninjas!

Natuke Saksamaa kommetest:

- Sakslased ei tohi ise kodus autot pesta, vaid peavad minema pesulasse. Sest selle eest võib vahel trahv olla isegi su auto suurem!
- Lapsed (alla 16-aastased) ei tohi ringi hulkuda ega mängida väljas või tänaval.
- Tehakse ka siis trahvi, kui laps mängib päris üksi oma koduaias. Laps ei tohi ka üksi koju jääda.
- Kui sa Frankfurdi linnas politsei nähes maha viskad kas suitsu, nätsu, paberitüki, kivikese, mündi või mida iganes, siis ta teeb sulle 50 eurot trahvi. Ja kui sa seda kohe ära ei maksa, lisandub sellele veel 30 eurot.
- Loomad ei tohi jölkuda ilma omanikuta kusagil ja peavad kandma suukorve. Muidu tehakse jälle trahv.
- Naljakas komme on seal osal meestest: nad riietuvad naisteks ja käivad mööda Saksamaad ringi. Mis teha, mida seadus lubab või käsib, seda muuta ega rikkuda tohi!

Aga mina olen vähemalt oma reisiga väga rahul. Kui soovite midagi täpsemalt teada või küsida, kirjutage mulle: beritke@hot.ee

LORE

Foto: Eesti Päevaleht

HERA LAPS

Sellises toas, kus on seintel Green Day postrid ja kus on palju ruumi muusikakeskuse ja kõlarite jaoks, oleks tore elada küll!

Anu L. Tallinnast

Aveliis Veskimäe Türlil

Liisa Kivirähk Tallinnast

Minu unistuste köök ja vannituba

Oh, mul on kõht tühi – peaks vist kööki minema! Kui olen kööki astunud, vajutan nupule, mis asub külmkapi uksele. Seejärel astun külmkapp minu tasku juurde, võtab rahakoti ja sammub poe poole. Kui ta on tagasi jõudnud, on ta äärest ääreni igasugust kraami täis. Ta läheb oma kohale ja

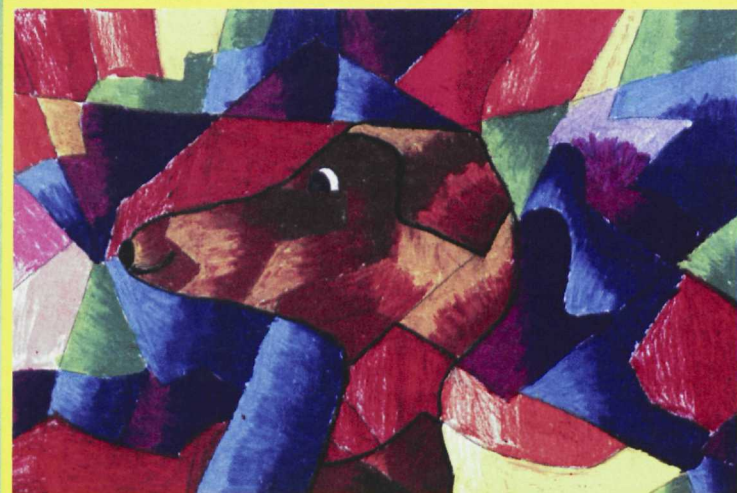
kinnitab toru pliidi külge ja laseb minu poolt väljavalitud söögid mööda toru pliidile. Pliit omakorda küpsetab toidu ära ja saadab mööda teist toru lauale. Laud aga jookseb kapi juurde ja seejärel asetab kapp söögi taldrikutele. Kui see on tehtud, ruttab laud oma kohale ja mina võin sööma hakata. Kui on söödud, siis vajutan nupule, mis asub laual, ja laud viib nõud kraanikaussi. Kraanikauss peseb ja kuivatab nõud ära, siis aga saadab need mööda toru kappi tagasi. Mina aga lähen pärast sööki õue. Kuid õues juhtub nii mõndagi ja mu riided saavad mustaks. Siis tuleb aga sammud seada vannituppa. Seal riietun ma lahti ja vajutan nupule, mis seekord asetseb minu riietel. Riided ronivad pesumasinasse, mina aga vanni. Niipea, kui olen vanni istunud, tuleb sinna vesi ja vanni käed hakkavad mind pesema. Samal ajal peseb pesumasin mu rõivaid. Kui need on puhtad, ronivad nad välja ja hakkavad ennast fööniga kuivatama. Sel ajal tulen ka mina vannist välja ja mind hakatakse kuivatama. Siis ronivad riided mulle selga ja ma olengi valmis: kõht täis ja puhtad riided seljas.

Oma tuba

Mina tahaksin elada päris oma toas. Praegu elan ühes toas oma väikese vennaga. Minu toas peaks kindlasti olema peegel, mitte selleks, et ennast kogu aeg vaadata, vaid lihtsalt eluasjaks. Minu toas peaksid olema voodi, laud, kitarr, klaver ja akordion, sest neid pille oskan ma mängida. Minu sooviks on, et oleks palju valgust, aga akendele oleksid joonistatud liblikad. Laud võiks olla akna lähedal, sest välja vaadates tulevad mulle paremad mõtted, mida kirja panna. Klaver võiks samuti olla akna all. Oma praeguse tapeediga olen täiesti rahul, see on oranž ja selle peal on õunad ja banaanid. Seinal peaks olema riul, kuhu saaksin panna oma raamatud ja Head Lapsed. Toapõrand võiks olla pruun, vaip aga kuldset värvi. Seinal võiks ilutseda pilt hobusest, kelle lakk lehvib.

Heleri All Tootsist

Pille-Riin Kulla Laevast

ÜLEANNETUID ÜLESANDEID

Mis see loeb, et suvi – ega 's ajasid saa rooste lasta! Selleks, et lähedam oleks ajurakukesi arendada, leiutas kirjanik Grigori Oster matemaatikaülesandeid, mida on mõnus just puhke-ähkehetkel lahendada. Proovi Sinagi, nutikas lugeja!

Vanaisa hankis oma suvila valvamiseks neli koera. Kolm reibast peni olid väga püüdlikud ja igaüks neist kihutas öö jooksul vanaisa suvila juurest minema 7 röövlit. Neljas koer, kes polnud nii reibas, kihutas vanaisa suvila juurest minema öö jooksul ainult 2 röövlit.

Mitu röövlit kihutasid kõik neli koera vanaisa suvila juurest minema 1001 öö jooksul?

Lambakoer Lada kõhus on 2 viinerit, taks Duska kõhus aga tervelt 7.

Mitu viinerit sai taks Duska rohkem kui lambakoer Lada?

Krants Klöksil oli helde pererahvas, kes toitit teda 12 korda päevas. Siis aga tegi saatus järsu pöörde ja ta sai endale kitsi pererahva, kes toitit teda 4 korda harvemini.

Mitu korda päevas toitit kitsi pererahvas krants Klöksil?

Taks Duska karvades pesitseb 56 kirpu, lambakoer Ladal on aga 44 kirpu. Pärast seda, kui lambakoer ja taks olid kohtunud ja teineteisega juttu puhunud, asus 12 Duska kirpu elama Lada selga, 17 Lada kirpu aga asus elama Duska karvadesse.

Mitu kirpu pesitseb nüüd Lada ja mitu Duska seljas?

Kahest koerakuudist, mis asuvad teineteisest 27 km kaugusel, tormas üheaegselt teineteise suunas kaks kiskumishimulist koerakest. Esimene jookseb kiirusega 4 km tunnis, teine aga 5 km tunnis.

Mitme tunni pärast algab kisma?

Ruudukujulise juurviljaaeda, mille iga külje pikkus on 80 m, paigutati koer. See koer pandi 8 m 70 cm pikkuse keti otsa ja kett kinnitati posti külge, mis vedeles aia keskpunktis. Koera pikkus kaelarihmast kuni esihammasteni on 30 cm. Kas juurviljaaeda jäi ka selliseid paiku, mis oleksid varaste jaoks ohutud?

Krants Klöks vahetas oma tormilise elu jooksul mitmeid peremehi. Esimesel korral, veel kutsikaeas, läks ta lihtsalt kaotsi. Teisel korral jooksis ta ise kitsi pererahva juurest minema. Kaheksal korral ajasid erinevad peremehed Klöksil minema tema jõhkruuse pärast. Lohakuse ja looderdamise pärast aeti Klöksil minema kaks korda vähem, ahnuse pärast aga kolm korda rohkem kui jõhkruuse pärast. Viimane pererahvas armastas Klöksil kõigele vaatamata kava ja suri temaga samal päeval, pärast seda, kui ta oli kapi jalad läbi närinud.

Kui palju peremehi oli krants Klöksil kokku?

Ühel andekal kunstnikul oli hall koer, mustvalge televiisor ja luitunud elu. Kunstnik ostis 45 toosi erksaid värve ja asus tööle. Mustvalge televiisori värviteleviisori muutmiseks kulutas ta 7 toosi. Kolm korda rohkem värvitoose kulus tal halli koera ülevärvimiseks.

Mitu erksat värvitoosi jäi andekale kunstnikule alles selleks, et kaunistada oma luitunud elu?

Autori loal vene keelest tõlkinud Leelo Tungal

Berit Pilder-Arte Gümnaasiumist

rohkem veab kahtlemata neil, kelle isad-emad töötavad kohtades, kuhu suveks abitööjõudu vajatakse. Kui suvi on soe ja ilus, siis vajatakse kindlasti rohkem jäätise- ja karastusjookide müüjaid, samuti on abilisi tarvis igasuguste väliürituste juures – kontsertidel, etenduste ajal jne. Tuleb muidugi ise hakkaja olla ja silmad lahti hoida. Kuid peaaegu igas linnas peaks tegutsema noortekeskusi, kust võib saada teavet ka tööpakkumiste kohta. Tallinna lapsed-noored võiksid internetis lahti teha noorsoo-keskuse kodulehekülje: <http://www.taninfo.ee> – seal klõpsata “töö” peale ja vaadata, mida välja pakutakse. Igatahes pean põialt, et kõik tööhuvilised saaksid suve jooksul oma päevitunud käe valgeks!

Tere, Hea Lapse toimetus!

Loen Teie ajakirja koos oma tütreaga ja tahaksin öelda mõne sõna koolivägivalle kohta. Sellest on kirjutanud paljud lapsed ja olen mujaltki kuulnud, et mõnes koolis on olukord väga tõsine.

Minu tütar õpib õnneks heas koolis – selles mõttes heas, et pole kuulda olnud, et seal oleks probleeme narkootikumide või ka kiusamisega. Kõiki muresid võivad lapsed klassijuhatajaga jagada ja ka lapsevanematega on õpetajatel head sidemed. Eks mõnikord tekib ka pahandusi, aga need lahendatakse rahulikult ära.

Kui ma aga mõtlen koolivägivallale, siis hakkab mul tegelikult hale neist, kes teisi kiusavad, sest sageli on just nemad pärit perekondadest, kus puudub kodusoojus ja armastus.

Tean seda sellepärast, et ammu-amm, kui olin 11-aastane koolitüdruk, sattusin ma ise kiusamise objektiks. Viieandas klassis sain endale pinginaabriks tüdruku, kes oli pealaest jalatallani välismaa riietes, aga õppimises päris nõrk. Minul olid tunnistusel kõik viied, aga uhkeid riideid mul polnud: mu vanemad ehitasid sel ajal maja ja iga kopikas oli neil arvel. Pinginaaber hakkas kohe pilkama mu odavaid kingi ja kodumaist jopet – õnneks kanti siis koolis vormirõivaid, nende kallal ta haukuda ei saanud. Aga kõige hirmsam oli see, et ka teised meie klassi tüdrukud hakkasid tema poole hoidma ja minu üle irvitama. Ma ei tahtnud enam koolis käia, mõtlesin igal hommikul, et mida ta täna minu juures naeruväärset leiab. Kaebupunniks saada ma ei tahtnud ja ema ei võtnud minu juttu ka kuigi tõsiselt, ütles ainult: “Ah, ära tee väljagi!” Hakkasin siis poppi tegema, tagusin kodus kraadiklaasi üles ja ema kirjutas muudkui päevikusse, et puudusin haiguse tõttu.

Ei teagi, kuidas see kõik oleks lõppenud, kui ma poleks sattunud pimesoolepõletikuga haiglasse. Meie palatis olid kõik vanemad naised ja minu kõrvalvoodis lamas üks psühholoog või psühhiaater, kes oli väga jutukas. Rääkisin talle oma murest ja tema soovitas mulle ühte nippi: “Kujuta ette, et sa oled 20 aastat vanem kui praegu ja töötad sellena, kelleks saamisest praegu unistad. Ja kui su pinginaaber hakkab jälle kiusu ajama, siis ära käitu temaga nagu 11-aastane tüdruk, vaid nagu see 31-aastane daam. Ja tema jutule vaata ka kolmekümneaastase pilguga.”

See tundus küll veidrana, aga kui jälle kooli läksin, siis proovisin mõelda, et olen kuulus 31-aastane filminäitleja. Ja kujutage ette: see mõjus! Algul arvas Anne küll, et ma olen hulluks läinud, aga tema jutt ei teinud mulle enam peaaegu üldse haiget. Lõpetasin kooli kiitusega. Kuulsat filminäitlejat minust küll ei saanud, aga olen rahul ka oma praeguse tööga: juhin ühte väikest firmat. Hiljuti astus kaupluses mu juurde üks lohaka välimusega naine, kes osutus mu kunagiseks pinginaabriks. Ta oli mu vastu sulavalt lahke ja küsis, kas meie firmas pole vaba koristajakohta, kuna tema on juba mitu kuud töötü. Mul hakkas temast hale, aga töökohta mul talle pakkuda polnud.

Selline oli siis minu kiusulugu. Äkki on mõnel lugejal sellest ka midagi õppida?

Emma Aino Tallinnast

Tere, toimetus!

Mul on selline mure, et üks meie klassi poiss meeldib mulle täitsa üle mõistuse. Ta elab minu lähedal, aga varsti algab emal puhkus ja siis me sõidame suvilasse ja ma ei näe teda vähemalt kuu aega. Andke nõu, kuidas ma peaksin talle sellest rääkima, et ta mulle meeldib!

X Tallinnast

Kalla X!

Arvan, et võiksid sellest rääkida näiteks inglise keeles... või vene või saksa keeles... või lauldes. J Nali naljaks, aga Su küsimus võttis muigama küll. KUIDAS öelda poisile, et ta Sulle meeldib? Kujuta ise ette, et keegi tuleb Sinu juurde ja ütleb, et Sa meeldid talle – mida Sa siis teeksid? Kas ütleksid: “OK, hakkame siis sõpradeks!” või pistaksid punastudes jooksu ja hoiaksid edaspidi meelitäjast eemale? Kõige targem on oma head suhtumist näidata TEGUDES – niisii võiksid minna samasse trenni või huviringi, kus see meeldija käib, ning temaga lähemalt tuttavaks saada. Sõbralikud suhted tekivad just sarnaste huvide puhul kõige kergemini. Muidu läheb elu nagu lihtsameelses seebiooperis, kus tegelased vastastikku seitse korda ohivad: “I love you!” ja “I love You, too!” Arvatavasti ei meeldiks selline seebiooper ühelegi normaalsele poisile!

Sinu sõber Triibu-Liine

Tere, Triibukas! Suvi on käes ja ma arvan, et paljusid huvitaks selline asi nagu töötgemine. Võiks ju pika vaheaja jooksul ka natuke taskuraha teenida. Aga kust võiks tööd leida?

Aliide Tallinnast

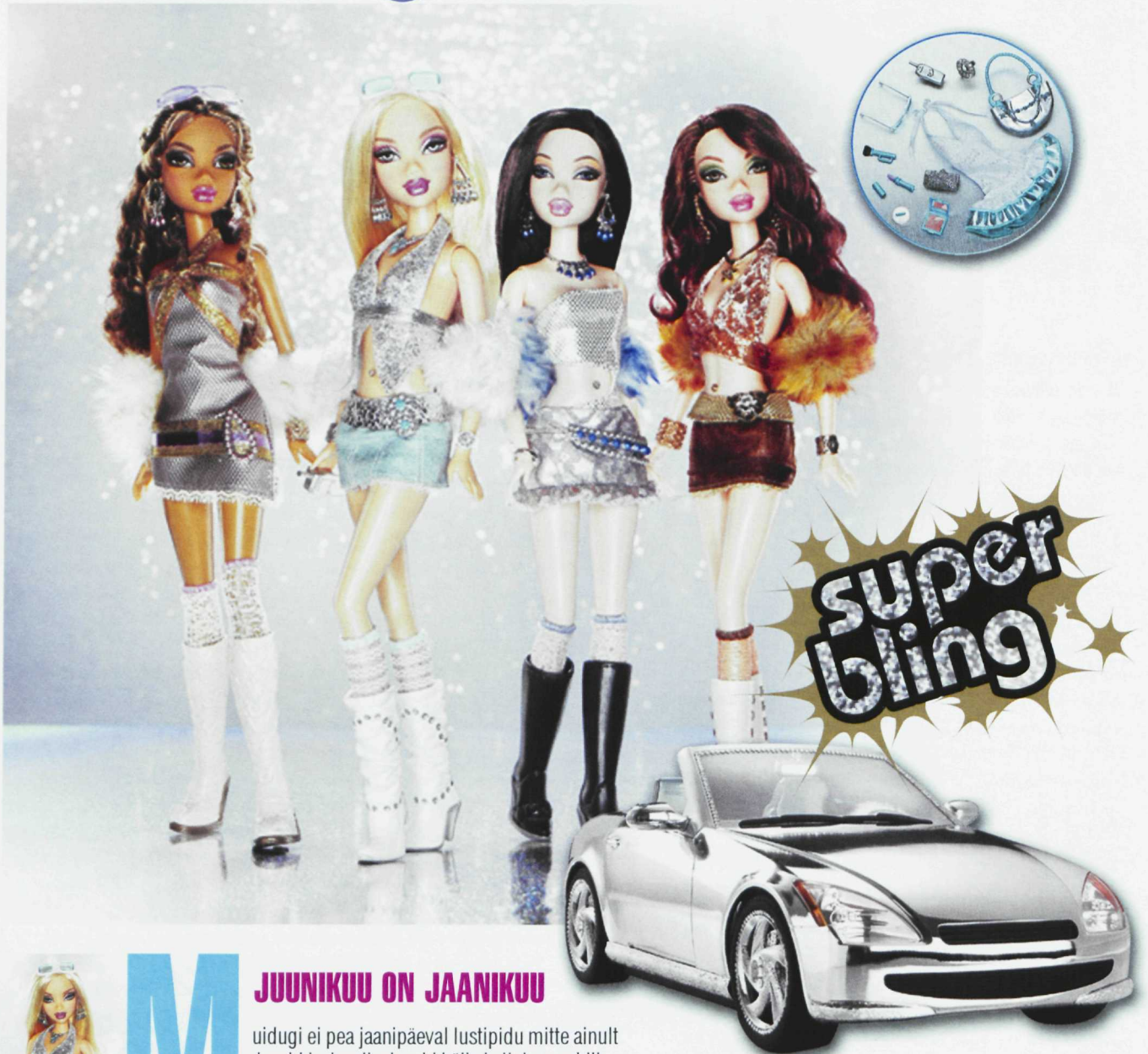

Triibu-Liine lõi hetkeks mõttesse ning kirjutas siis seesuguse vastuse:

Armas Aliide, see teeb mulle ainult rõõmu, et oled selline virk piiga! Jah, tore oleks suvel teha väheke sellist tööd, mis konti ei murra ja toob mõned kroonid taskusse! Niisuguseid paiku, kus pakutakse tööd alla 16-aastastele, pole just jalaga segada. Kõige

my scene™

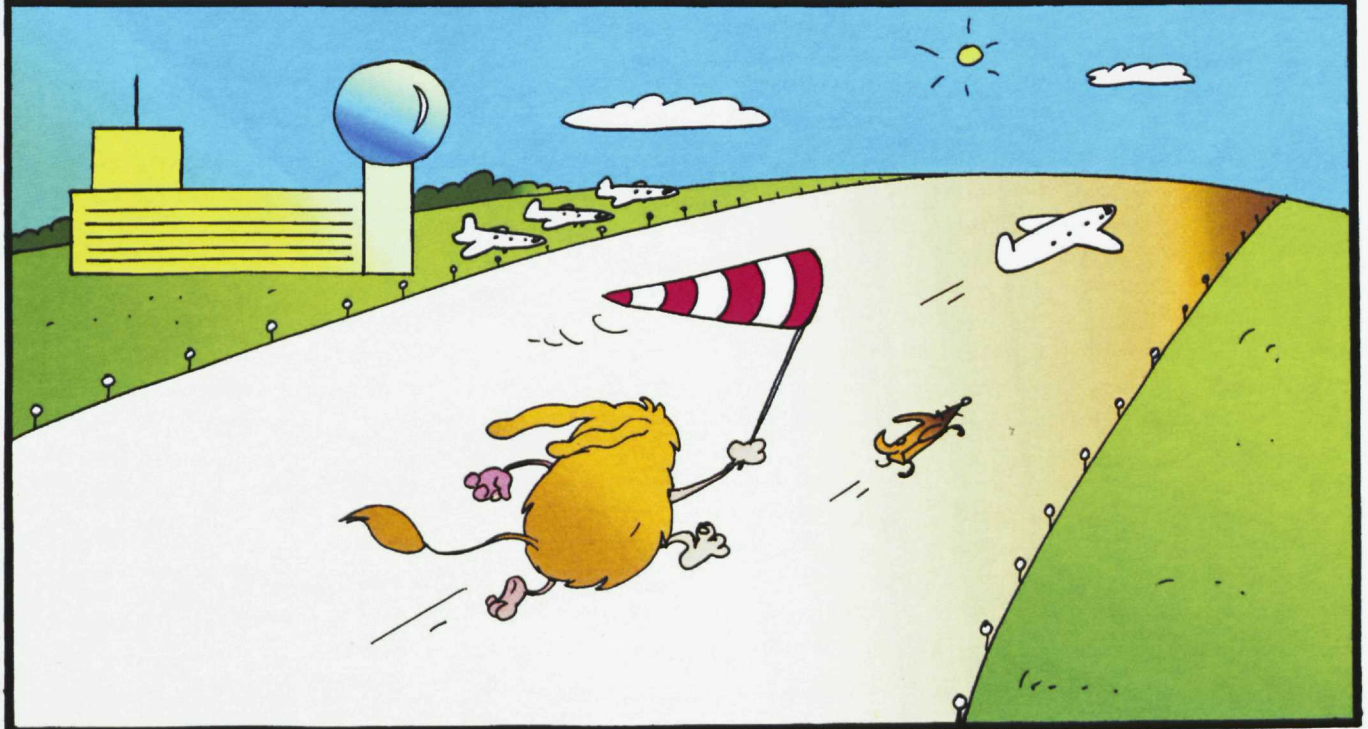
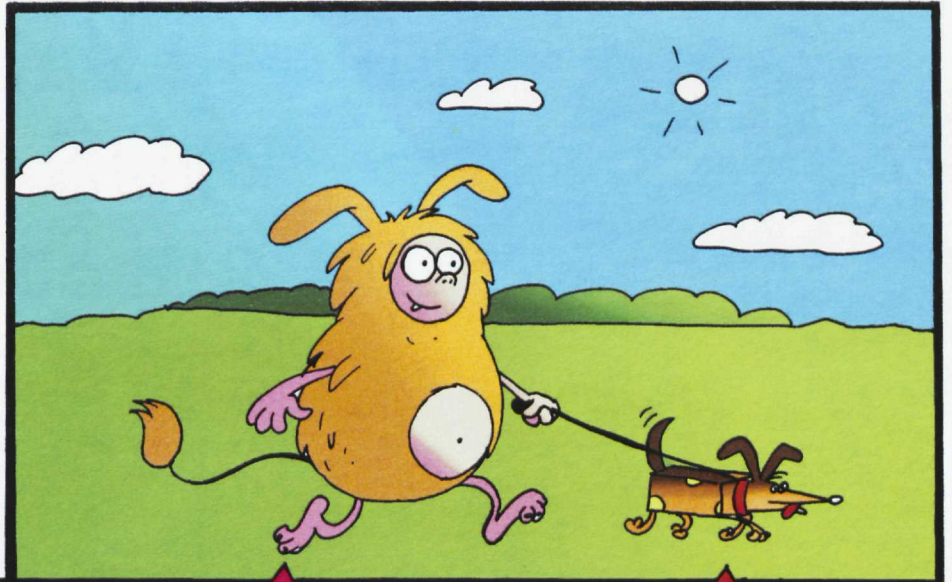
M JUUNIKUU ON JAANIKUU

uidugi ei pea jaanipäeval lustipidu mitte ainult Jaanid ja Jaanikad, vaid kõik, kellele meeldib suvi oma pikkade päevade, lühikeste ööde, lõhnavate öite ja magusate maasikatega.

Jaanitulele kogunevad nii noored kui ka vanad, nii maa- kui linnainimesed. Tegelikult oleks vahva, kui me jaanipäeval meeles peaksime ka oma vanu ilusaid rahvakombeid. Välismaa külalised vaatavad meie suvepidusid, suud-silmad pärani: põhjamaal osatakse soojusest ja valgusest erilist rõõmu tunda. Küllap poeb nende põue pisuke kadeduski! Mida näiteks teeksid My Scene'i piigad, kui nad ootamatult jaanitulele satuksid? Mida nad selga paneksid, kuidas käituksid? Joonistage ja kirjutage meile sellest! Ootame teie loomingut 5. juuliks! Parimatele Rimonnelt auhinnaks needsamad piiganukud!

r a h n u

Reet Mängel-Juuse

KAS TEIE, NII VÄIKE NAINE, PÕHJUSTASITEGI SELLE SUURE SÕJA!

Andres Jaaksoo

hüüatas Ameerika Ühendriikide president Abraham Lincoln üllatunult ühel oma 1862. aastal toimunud vastuvõtul, kui sai lühikest kasvu ja õblukese, kuid väga terava silmavaatega naise käe esmakordselt oma pihku. Ameerikas oli parajasti käimas kodusõda – seda põhja- ja lõunaosariikide vahelist sõda president silmas pidaski, kui ta Harriet Elizabeth Beecher Stowe'ga oli juutuotsale saanud.

■ Kes siis oli see sõja põhjustanud naine?

Harriet Elizabeth Beecher sündis 195 aastat tagasi – täpsemalt 14. juunil 1811 – Ameerikamaa Põhja piirkonna Uus-Inglismaa rajooni Connecticuti osariigis Litchfieldis orjuse kaotamist taotleva liikumise – abolitsionismi – ühe tulihingelise eestvedaja, Ameerika Piibliseltsi asutaja Lyman Beecheri ja Roxana Foote Beecheri seitsmenda lapsena. Väga vaga perekonna traditsioonid jäid tütarlast elu lõpuni saatma. Nii nagu ta sai perelt kaasa ka vaimse aktiivsuse ja (kaas)tundelise hinge.

Kui Harriet oli alles viiene, suri ta 41aastane ema ning isa abiellus 1817. aastal teistkordselt. Ehk küll Harriet ei tundnud ka siis ennast perekonnas heidikuna, sai ometi tema vaimseks kasvatajaks perekond Foote. Tädi Harriet Foote õpetas teda aupaklikult suhtuma kultuuri. Onu Samuel Foote sokutas sobival hetkel tüdrukule pihku lord Byroni ja sir Walter Scotti raamatuid.

Üheteistkümnendal hakkas Harriet õppima väga mainekas Hartfordi tütarlaste seminaris, kus koolitus oli nagu poistelgi: õpiti mitmeid võõrkeeli, loodus- ja rakendusteadusi, kompositsiooni, eetikat, loogikat, matemaatikat jne.

1832. aastal kolis Beecherite pere Ohio osariiki Cincinnati, kus Lyman Beecherist sai kohaliku usuteaduse seminari juhataja.

Ohio asutas Harrieti vanem õde Catherine Lääne Tütarlaste Instituudi, kus Harriet oli kuni abiellumiseni õpetaja ning avaldas 1833 õe nime all õpilaste jaoks geograafiaõpiku.

1834. aastal algas aga Harrieti ilukirjanduslik karjäär. – Ta võitis *Western Monthly Magazine*'i kirjandusvõistlusel auhinna ning pärast seda hakkas ajakiri tema loomingut regulaarselt avaldama. Tema esimene raamat – „The Mayflower“¹ – ilmus 1843.

1836, mil Harriet oli abiellunud endast tüki vanema leskmehest piiblikirjanduse professori Calvin Ellis Stowe'ga, andis naine oma abikaasale sõna, et tulevikus tegeleb tema oma ema eeskujul ainult laste sünnitamise ja kasvatamisega ning... kui aega üle jääb, siis ka kirjandusega. Aga kirjatöö tegemiseks hakkas aega varsti tõepoolest nappima. – Neljateistkümnendal eluaastal jooksul sünnitas Harriet ühtekokku seitse last, kellest neli juba tema eluajal surid. Teda elu lõpuni toetanud kaksikut tüdred Eliza ja Isabella sündisid kohe pulma-aastal; poeg Henry tuli ilmale 1838 (uppus üliõpilaseks); 1840 sündis poeg Frederick, kes juba 16-aastaselt sattus alkoholi küüsi ja viinavangina ka suri; 1843 sündis tütar Geor-

giana, kes suri morfiumi liigmanustuse tagajärjel.

1846 diagnoositi Harrietil endal rohketest rasedustest ja sünnitustest johtunud ülikurnatus, mis oleks võinud ta endagi eluküünla kustutada, kui ta poleks viibinud oma tervise taastamiseks tervelt viisteist kuud Vermontis vesiravil. Aga juba 1848 sündis nende peresse uus poisslaps – Samuel Charles –, kes 18kuusena suri koolerasse. 1850. a., mil pereisa oli saanud Maine'i osariigis Brunswickis uue ja tasuvama töökoha, sünnitas Harriet pere viimase lapse – poja, kellele pandi nimeks Charles Edward ning kes koos kaksikutest õdedega toetas oma ema tema kustumiseni.

■ Kuidas see sõda siis puhkes?

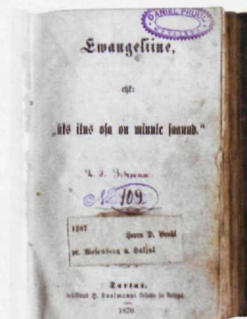
Et pereisa sissetulekud polnud eriti suured ja Harrieti honorarid olid üsna kasinad, siis elasid Stowe'id otsesõnu peost suhu. Alles Brunswicki päevil läks elu veidi lahedamaks, võimaldas majateeni-jagi palgata. Siis oli aega sõprade-tuttavate seltsis arutada uut, kõiki alandavat nn. „põgenenud neegerorjade“ seadust.

Teadupärast jagunes Ameerika orjanduslikeks lõuna- ja orjapidamisest vabadeks põhjaosariikideks. Seni oli nõnda, et kui neeger oli mõnest orjanduslikust osariigist suutnud orjapidamisvabasse osariiki põgeneda, siis oli ta vaba ning teda ei tohtinud oma endisele peremehele välja anda. Et neegerorjade põgenemist kergendada, olid paljud valged inimesed, eriti abolitsionistid, loonud neile nn. salateed oma saatjate ning peidupaikadega. Kui Stowe'id elasid Ohios, varjasid nemadki oma kodus põgenenud neegerorje, kuni saatjad nad sobival hetkel ööpimeduse varjus edasi viisid. Uus seadus nõudis, et põgenenud ori tuli tagastada oma peremehele. Ükskõik, kus ta ka viibis.

Nüüd käisid Kongressis tulised vaidlused, ähvardati isegi kodusõjaga, mis lõpuks puhkeski. Imelikul kombel pandi Beecher-Stowe'i õblukestele õlgadele kodusõja algatamise vastutus ja sellele järgnenud orjapidamise keelustamine ning rassilise diskrimineerimise süüdistus.

Tõepoolest, ka keevaline Harriet otsustas uue seaduse vastu protesteerida. Aga kuidas?

Kui ta ühel 1851. aasta veebruaripäeval palvetas oma tillukeses kodukirikus, nägi ta ühekorraga nägemust, kuidas sellesamas väikeses palvetoas just praegu tema silme ees löödi Kristus rist. Ainult et Kristus oli mustanahaline. Ta tundis valu – seda võõrast valu. See nägemus sai tõukeks kirjutada raamat-karje neegrile olukorrast Ameerikas. Ja selle raamatu kulminatsiooniks pidi saama onu Tomi ohvrisurm teiste omasuguste alandatute nimel. Nüüd oli see Harrietile täiesti selge. Selge oli seegi, et raamatust pidi saama lugu orjusest, lugu rõhutute kaitseks. Kurb lugu julmusest ja mõnitamistest, mis neegerorjadele osaks saavad, lugu sellest,

¹ „The Mayflower“ on laeva nimi, millega 1620. aastal saabus Ameerikasse 103 puritaani, kes rajasid Uus-Inglismaa nimelise piirkonna.

kuidas jahiti inimesi, kes tahtsid vabadena elada.

Harriet istus laua taha ja hakkas kirjutama, teadmata siis veel, et tema teos tekitab ühiskonnas niisuguse tormi, aimamata, et tema teos jagab ühiskonna mõttelaadi järsult ja otsustavalt kaheks. Harriet uuris arhiividokumente, kuulas orjastatute mälestusi. Kõik see jõudis mingil moel ka raamatusse, mille peategelaseks sai onu Tom. Eriti suur tulu tõusis aga Josiah Hensoni nimelise neegri autobiograafia lugemisest. Paljud stseenid ja läbielamiste kirjeldused raamatus on nähtavalt pärit just nimelt sellest autobiograafiast. Nõnda võib Josiah Hensoni pidada onu Tomi prototübiks.

Kirjutada oli aga raske. Oma abikaasale on ta kirjutanud: „Kui ma istun kamina ees, hakkab selg külmetama, aga kui ma proovin kirjutada oma magamistoas, on jalad külmad kui jää ja pea hakkab valutama.“

Onu Tomi lugu püsis Harrietil meeles nii väikest Charles Edvardit toites kui ka mulatist köögitüdrukut juhendades.

Teatakse rääkida niisugust lugu.

Ühel päeval, kui lõunasöögi valmistamise aeg oli jälle käes, tuli Harriet jälle kööki, istus nagu alati, aga seekord pani köögilaua nurgale paberilehed ja hakkas kohe usinalt kirjutama.

Köögitüdruk Minnie seisis ja ootas perenaise käske. Neid ei tulnud ega tulnud. Aeg kulus, lõunasöögi valmistamisega hakkas juba kiireks minema. Lõpuks köögitüdruku kannatus katkes ja ta otsustas ise suu lahti teha:

„Ma'am kas panna kõrvitsale ingverit?“

„Vaata ometi, kuidas ta välja näeb! Süda lausa lõhkeb seda nähes!...“ pomises Harriet kirjutatut korra vastuseks.

„Minu meelest on kõrvits imeilus. Ise valisin teise.“

Aga Harriet ajas oma joru:

„Ta minestas vist sellepärast, et siin nii kuum on...“

„Millest te räägite ma'am, kas kõrvitsast?“

„Ei, ei, Minnie, ei midagi. Ma lihtsalt mõtlesin hoopis teistele asjadele...“

■ Lõpuks oli kirjatöö nii kaugel, et selle võis lugejate kätte usaldada

155 aastat tagasi – 5. juunil 1851 – hakkas „Onu Tomi onnike“ ilmuma järjejutuna nädalalehes „National Era“. Ilmus 40 nädalat järjepannu. Raamatuna jõudis see lugejate kätte 1852. aasta 20. märtsil. Esimesel päeval müüdi seda nagu sooja saia – ühtekokku 3 000 eksemplari. Juba 1. aprillil tuli raamatust teha teine trükk. Aasta lõpuks oli USA-s raamatust ilmunud 12 trükki tiraažiga 300 000 eksemplari.

Raamatule sai osaks kahetine vastuvõtt. Ühed tervitasid selle ilmumist, teised kiristasid viha pärast hambaid. Harriet hakkas sama lõunaosariikidest anonüümkirju, kus lubati autoriga arved õiendada. Istanduste omanikud ähvardasid omakohtuga. Kord leidis Harriet ühe saadetise seest isegi... neegri kõrva.

Lõunaosariikides algas hüsteeria – rassistid teatasid, et kõik raamatus kirjeldatud on jälk vale ja väljamõeldis, liialdus ja nn. kirjaniku väärastunud fantaasia vili, üldkokkuvõttes: „karikatuur olukorrast Lõunas, solvav sarž.“

Ja siis astuti lõunaosariikides järgmine hüsteeriline samm: hakati avaldama raamatuid, mis kujutasid sealsete neegrite elu ülimalt idüllilistes värvides. Neid tuli ühe aastaga nii et küll ei olnud: „Onu Tomi onnike, nii nagu ta on, ehk juhtumisi tegelikust elust vaeste seas“, „Tädi Phyllise onnike ehk lõunaosariiklaste tõeline elu“ jne., jne.

Nüüd ei jäänud Harrietil muud midagi üle kui enda kaitsmiseks

kirjutada, õigemini koostada uus neegerorjade elu kujutav raamat – „Onu Tomi onnikese võti“. Sellest sai faktide, ajalehekroonika-väljavõtete, isiklike muljete ja neegrite tunnistuste kogumik.

Kodumaine kõhmlus „Onu Tomi onnikese“ pärast ei tähendanud muude maade kirjastajatele midagi. –

■ Üle maailma võeti „Onu Tomi onnike“ väga kiiresti omaks

Inglismaal nägi „Onu Tomi onnike“ trükivalgust originaali ilmumisest kuu aega hiljem – 1852. aasta aprillis. Aasta lõpuks oli Inglismaal raamatust ilmunud 12 trükki. Müügiarv oli enneolematu – poolteist miljonit eksemplari! Kui 1891. aastal korraldati Inglismaal uurimus, missuguseid raamatuid loevad sealsed talupojad, siis selgus, et Walter Scotti ja Charles Dickensi looming on maarahva seas peaaegu tundmatu, küll aga nimetati kohemaid „Onu Tomi onnikesi“. Sajandi lõpuks oli „Onnikese“ saanud ka Inglismaal, nagu muil mailgi, laste lemmiklugemisvaraks.

Saksalasi teavitati „Onu Tomi onnikese“ ilmumisest 1852. aasta sügisel. 55 järgneva aasta jooksul ilmus Saksamaal, Austrias ja saksa keelt kõnelevas Šveitsis ühtekokku 75 romaani saksakeelset täistõlget, 11 lasteväljaannet ja 1 pildilugu.

Peagi oli „Onu Tomi onnike“ tõlgitud mitmekümnesse keelde ja sellest sai tükk aega levikult piibli järel teine raamat maailmas. Kuni Vladimir Lenin oma teoste trükiarvuga trügis piibli enda selja taha...

Sellal, kui muil mail loeti „Onu Tomi onnikesi“ juba emakeeles, oli Venemaal isegi selle võõrkeeltes lugemine rangelt ära keelatud. Üleastujaid karistati vanglakaristusega. Keelustamise põhjus oli imelihtne: romaani võis hakata võrdlema pärisorise Venemaa oludega. Nõnda jõudis romaan vene keelde alles 1857. aastal.

Eestisse jõudis „Onu Tomi onnike“ 1870. aastal, mil Tartus „H. Laakmanni kirjade kuloga“ ilmus [„Tsuensuri poolt lubatud. Skt.-Peterburg 26. märtsil 1870“] L. J. Schwani mugandus „Evangeliine, ehk „üks ilus osa on minule saanud.““

Sama aasta 11. augustil kirjutas Carl Robert Jakobson aja-lehes „Eesti Postimees“ selle raamatu ilmumise puhul: „Ameerikamaa nelja-aastases sõas on sadatuhended inimesed oma elu kaotanud. Ja mikspärast? Et nende ligimesed, vaesed Neegrid, priiks saaksid.“

1901 ilmus eesti keeles uus mugandus, mis kandis seekord pealkirja „Tomi-onu onnike“. Selle oli „ümber pannud“ keegi A. T. Luuletaja Minni Nurme lühendatud tõlge „Onu Tomi onnike“ jõudis esmakordselt lugejateni 1951. Täiendatult ilmus raamat alles 1975 sarjas „Ajast aega“.

Oma elu viimased aastad elas Harriet Beecher Stowe Hartfordis, naabriks ei keegi muu kui Mark Twain. M. Twain on meenutanud, kuidas see lilli armastav väike kühmus vana naine kõndis alati oma aias klumpide vahel või puhkas jalgu mõne peenra ääres punutud aiatoolil ja ajas lilledega juttu. M. Twain teab rääkida ka, kuidas aastakümneid pärast „Onu Tomi onnikese“ ilmumist peatus Harriet Beecheri üks kaugelt reisilt koju naasnud meremees ning sõnas perenaisele: „Tahaksin suudelda seda kätt, mis kirjutas „Onu Tomi onnikese“.“

Harriet Beecher, kelle kuulsusesära oli koos tema endaga juba kuhtumas, kes oli kaotanud pooliti mõistuse ja mälu ega tundnud enam kedagi ära, vastas meremehele paljutähenduslikult:

„Seda raamatut ei kirjutatud mina. Selle dikteeris mulle Jumal.“

Müüt Ameerikamaa neegrist onu Tomist, kes märtrina ohverdas oma elu teiste nimel, kestab juba teist sajandit.

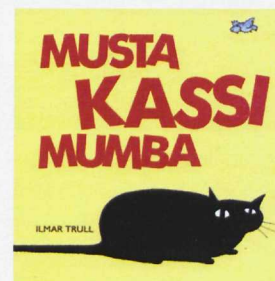
Meisi sai kända valgeks!

Lõbusa hiire Meisiga tasub mudilastel ilmtingimata tegemist teha! Eks ta ole oma raamatutes ennegi tempe teinud, uude "Meisi värviraamatuse" on ta aga sisekaante varju peitnud mõnusat salakaupa! Jajaa, kui kiikad kaante vahele, siis leiad sealt värvisõõre, mis teevad pintslotsa punaseks, siniseks ja kas või apelsinkarvaliseks! Ja siis hoidke alt: kohe läheb kanade, munade ning kõige muu maalimiseks! Raamatu avaldas kirjastus Väike Vanker.

Sõber Trull tantsib kassidega mumbat

Eesti Ekspressi kirjastus andis välja Ilmar Trulli uue luulekogu "Musta kassi mumba". Kõik need, kes on Hea Lapse veergudel Ilmari ristsõnu lahendanud, tunnevad ära ka ta muhedad joonistused. Igatahes on see tore värviraamat järjekordseks tõestuseks, et Trull oskab imehästi panna sõnu nii risti kui ka riimi!

Lastekaitse

Last ei ole ilus lüüa, kui ka laps on vahel paha.

Last ei ole ilus müüa, kui ka kodus pole raha.

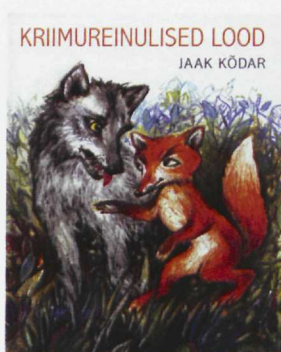
Last ei ole ilus süüa, kui ka lapsel hea on maitse.

Taha siis või ära taha, nõnda nõuab lastekaitse.

© Ilmar Trull ja Eesti Ekspressi Kirjastuse AS

Hunt ja rebane tembutavad jälle

Et tänapäeva lapsed arvutimängude kõrval vahel ka metsloomadele mõtleksid, avaldas kirjastus Steamark Jaak Kõdari raamatu "Kriimureinulised lood", mis pajatab rahvajuttude kaudu tuttavaks saanud tegelastest. Peategelasteks on siin hunt ja rebane, kuid eks teisedki metsaelanikud annavad endast teada. Pildid joonistas lugude juurde Silvi Väljal.

Hundi ja rebase võidusõit

Hunt ja rebane said üle metsa kuulsateks. Mõlemal oli uus auto. Hundil "Mercedes", rebasel "Volvo". Tiirutasid teised mööda metsasihte, mis vägisi kippusid neile kitsaks jääma. Hunt aina kiitles, rebane aga kuulutas kõigile, et "Mercedes" juba "Volvo" vastu ei saa. Nii nad muudkui riidlesid ja uhkustasid, kuni lõpuks otsustasid tõelise võidusõidu korraldada. Autod pandi metsasihile kõrvuti. Hunt mõõtis, et rebase "Volvo" poleks tema "Mercedese" sentimeetritki eespool, kontrollis kumme, kohendas kapoti alt.

Kuidas võidusõit kulges, sellest saad teada juba raamatust.

© Jaak Kõdar

Mehed laulavad lastele ja emadele

Mie Mees tegi emadepäevaks uue ürgmeheliku plaadi, mille pealkiri on aga väga malbe – "Laulud lastele". Mis siis muud, kui kõhime kurgud puhtaks ja valmistume kaasa laulma!

Raamat kui paljude perekondade album!

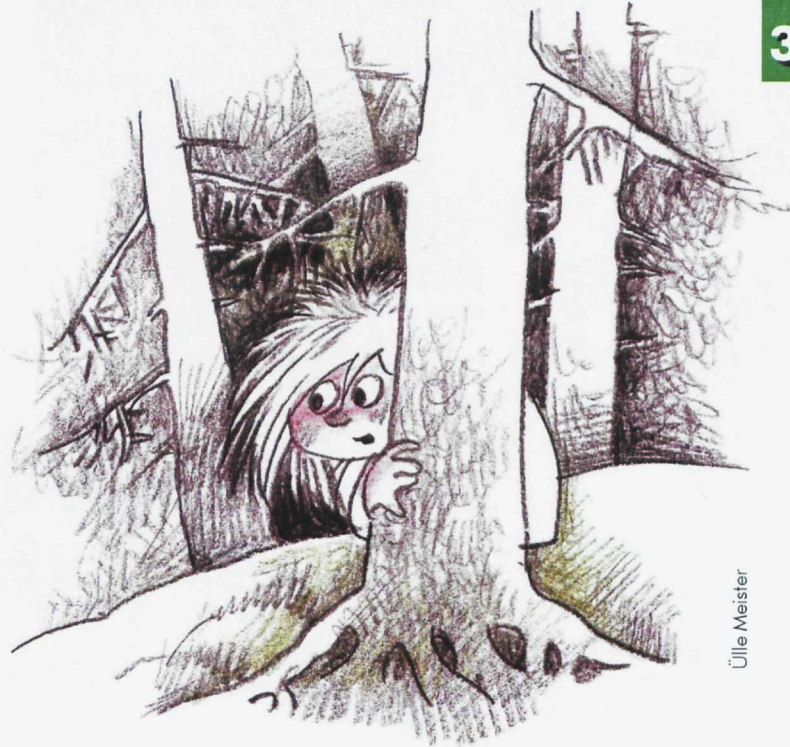
Kirjastus Koolibri leidis mulu vahva mõtteiva: võeti nõuks korraldada loovtööde võistlus "Vanemate lugu". Lastest ja noortest nii mõnelegi avanes oma isa-ema lugu üles tähendades põnev maailm – mõelda vaid, et need tegelased, keda arvasid hästi tundvat juba sünnimisest alates, olid kunagi noored ja armunud! Kuidas nad omavahel tuttavaks said? Mismoodi elati siis, kui isa-ema olid lapsed ja noored? Võistlusest võttis osa tervelt 325 autorit – nii alg- ja põhikoolilapsi kui ka gümnasiste, tudengeid ja ka päris suuri inimesi. Muide, ka mitu Hea Lapse kirjasatjat oli oma perelood kirja pannud ja neid oli Triibu-Liinel teadagi kõige huvitavam lugeda. Lugusid on nii lõbusaid kui ka tõsiseid, ning päris paljudel on ka fotod juures. Vahva – nagu paljude perede pildialbum!

Marakratt

kevaddetektiivide luubi all

Ülle Meistri joonistatud vaikese marakrati tunnistas nii mõnigi lugeja tuttavaks. Ehk on ta tuttav teilegi?

Ülle Meister

Eelmises numbris ilmunud Ülle Meistri joonistatud salapärasele põngerjale pakuti mitmeid nimesid. Suure-Jaani Gümnaasiumi I klass pidas sobilikeks selliseid nimesid nagu Ändry, Volli, Sassipea, Sass, Mimi-Simi, Pätü, Lallu, Mumpsu ja Muhlike, II klassi lapsed pakkusid järgmisi nimesid: Trola, Timmu, Uta, Talana, Köllu Lõbus, Lonni, Triks, Marsan, Sati, Nupsik Tups, Toori, Birgit, Musti Metsa, Lilulill, Supsik, Triksik-Traksik-Trikk, Sasipea Neela, Kannu, Krimps Skaar, Sips Lups. Missugune nimi on Sinu meelest kõige paslikum, hea lugeja? Ootame arvamusi! Väike valik ka selle lapse kohta kirjutatud lugudest.

Nugisesilm

N lusas männimetsas elavad väikeses majakeses ema, isa ja nende tütar Nugisesilm. Tal on selline nimi sellepärast, et ta silmad on ilusad läikivmustad nagu nugisel.

Nugisesilmale meeldib väga metsas mängida. Kui ta on oma hommikupudru ära söönud, tormab tüdrukuke kohe metsa. Mets on talle imedemaa. Seal on tema suured sõbrad varesed. Nugisesilm ronib üles vana suure kuuse otsa ja ajab varestega juttu. Varesed toovad alati põnevaid uudiseid ja Nugisesilm vestab neile kauneid muinasjutte, mis ta ise on välja mõelnud.

Metsas on ka väga ilus allikas. Allikal on hea puhas ning selge vesi. Kui sellega silmi pesta, siis saab terava kotonägemise.

Nugisesilmale meeldib allika juures toominga all istuda ja laulda. Kui ta oma heleda ja imeilusa häälkesega lõõritab, siis jääb terve mets kuulama.

Nugisesilmale meeldib veel metsalilli korjata ja nendest endale pärga teha.

Sügisel korjab Nugisesilm seeni ja marju. Siis saab ema teha maitsvaid pirukaid, kooke ja moosi.

Niiviisi mööduvad Nugisesilma päevad metsas hullates. Kui ta õhtuti koju tuleb, siis on ta näost must kui murjam. "Oled sina mul alles väike marakratt!" ütleb sellepeale ema ja paneb Nugisesilma sooja seebivette. Pestuna poeb väike marakratt voodi ja näeb alati magusat und.

Malle Poola Tartust

Meduusala

M eduusala on 562 aastane. Kuid ta välimuse järgi pakuks, et ta on viiene. Ta on 56 cm pikk. Tal pole õdesid-vendi. Ta isa nimi on Triibu-piikspaps ja ema nimi on Triibuseelik-mamma. Meduusala lemmiktegevus on õhtuti oma maja ees tähti vaadata.

Ükskord, kui ta tähti vaatles, kukkus talle täht pähe. Ta jooksis tuppa ja kõneles emale, mis juhtus. Kui ema teda plaasterdas, hakkas Meduusala hüppama, hüüdes; "Mul on nüüd tähtpea, kuna mul on täht peas!"

Meduusala juuksed on roosad ja neis on erkkollased triibud. Tal on 1 000 028 sõpra. Ta kogub erinevaid lilli, neid on tal juba 185. Talle meeldib luudasid teha, seepärast käib ta iga päev oksa korjamas ja nõõri ostmas.

Marianne Ingermann Suure-Jaanist

Kes on see tore põnn?

T a on väike ja üleannetu laps, kelle nimi on Liise-Marie Täpi Põnn, aga kõik kutsuvad teda Täpiks või Põnniks. Täpil on natuke lendlevad juuksed, mis paistavad valgetena, aga tegelikult on natuke kollakad. Tal on seljas kleit, mis on natuke hallikaks kulunud, aga õnneks on tal olemas ka teine – roheline kleit.

Talvel on ta rebase- või jäneseurus ja teda pole üldse näha. Kui kevad hakkab saabuma, paneb ta selga kena roheline kleidi. Sellele põnnile meeldib, muide, karu seljas ratsutada. Aga karutaat pole ju iga kord heas tujus ja siis läheb Täpi hoopis lilledelt tolmu pühkima.

Marianne Sökk Soontagast

Pontsu

P ontsu on väike metsik inimolend, kes elab metsas ja käib ainult öösiti väljas. Tavaliselt ronib ta üles mäekünkale, vaatab kuud ja unistab. Pontsu ei ole ennast kunagi kamminud, sest ta kardab kamme. Talle ei meeldi kammid, sest ta nägi koledat unenägu, kus kurjad kammid ajasid teda taga.

Pontsule meeldib paljajalu käia, sest saapad on tema meelest ebamugavad. Tema suurim soov on saada endale pere, sest tal ei ole ema ega isa. Ta lihtsalt oli järsku olemas ja enne seda polnud midagi! Vähemalt Pontsu ei mäleta, et midagi oleks olnud.... Minu meelest on ta hästi armas ja mulle meeldib ta väga.

Minna Rätty Suure-Jaanist

EMAJÕE ATEENLASED

ORIENTEERUSID KIRJANDUSES!

Tartu kirjandusfestivalist Prima Vista võtsid osa ka koolilapsed. 4. mail joonistasid suur hulk lasteaialapsi muinasjutupilte, sellal kui põhikoolide õpilased avastasid orienteerumismängu mängides ühe kontrollpunkti teise järel. O. Lutsu nimelise Raamatukogu korraldatud mängus said 38 punktiga kaksikvõidu Raatuse Gümnaasiumi 7.a klassi võistkonnad L.P.K. ja Nutikad Lutikad ning kolmandaks jäi 36 punkti saavutanud Miina Härma Gümnaasiumi 6.a klassi võistkond Tüüpiline Kolmik.

mängi, inimene

ÜLE-EESTILINE DRAAMAKE!

22. – 27. maini käis üle kogu Eestimaa suur ja rõõmus teatrifestival Draamake. Laste- ja noorsoolavastusi võis näha lisaks Tallinnale veel Jõhvis, Narvas, Pärnus, Tartus ja Viljandis. Tore on see, et sellised festivalid hakkavad toimuma edaspidigi iga 3 aasta tagant, nii et kes alustas tänavu mudilastetükkide vaatamisega, see läheb kindlasti kolme aasta pärast juba ka suurematele mõeldud etendustele ja nii edasi ja nii edasi!

LÖBUS PERE TOETAB PÄRNU NAISTE- JA LASTEKLIINIKUT!

Rõõm on teatada, et Eino Muidugi raamat "Löbus pere ütleb tere" on nüüd valmis ja 1. juunist ka poodides saadaval. Seda rõõmsat pereraamatut ostes aitate pereraamatut ostes aidate ühtlasi ka Pärnu Naiste- ja Lastekliinikul vajalikku inventari hankida!

LÖBUS PERE ÜTLEB TERE.

HEI, OI HÄSTI LÖBUS PERE HÕNNE, NÕRMA PÄRNU KEHE JUMAL, ARKIMUUD KUMAMA YHNE VÕOAKASU HÕI! TERE!

Lööbus Pere kirjeldab Pärnu Haigla naiste ja laste kliinikule vajalikku inventari.

Osta raamatut "LÖBUS PERE ÜTLEB TERE" tasuta infotelefonil 1000000000. Lisaks saadab see vabatahtlikult teada, kandes sobiva teatustunnuse 50 Pärnu Haigla arhivile.

Hinnangangas (22101000011) või 100 Eesti Ühisangas (1020001000011).

Kaardustatavate vajalike telefonide nimekiri: "Tere! Muidugi raamat".

JÄRVAMAA LASTE OMA RAAMAT

9. mail esitleti Paines kirevakaanelist raamatut "Sulle, suur ja väike järvalaanel!" Tegu on paljude Järvamaa koolilaste juttude, luuletuste ja joonistuste kogumikuga. Kas autorite seas on ka mõni tulevane Tammsaare, küllap seda näitab aeg!

KAKS TUHAT Koolitants 2006 Koolitants +uleb jälle

TANTSUJALGA!

Jürikuu lõpus toimus Jõhvi Kontserdimajas festivali Koolitants 2006 lõppkontsert, millest võttis osa üle tuhande tantsija – tüdrukuid oli nende seas 906 ja poisse 122. Tegu oli tõepoolest suurejoonelise festivaliga: tantsurühpe oli kokku 69 ning tantsu tervelt sada! Lastetantsu võitjaks tuli Peppy Dance, vabatantsudes triumfeerisid Adavere Põhikool (4. – 6. klassid), tantsukool Waf Dance (7. – 9. kl.), ja Fine5 Tantsukool (10. – 12. kl.). Estraaditantsudes olid võitjad Stundo Joy-Richard (4. – 6. kl.), Vikerkaar (7. – 9. kl.) ja Duff Rap Studio (10. – 12. kl.) Showtantsudes peeti parimaiks Vikerkaart (4. – 6. kl.), Radostit (7. – 9. kl.) ja Twisted Dance Company'd (10. – 12. kl.), breiktantsijaist olid endukaimad Xplosiv (7. – 9. kl.) ja Sleepwalk (10. – 12. kl.). Jõhvi Kontserdimaja jäi tantsumarus püsima!

MAGUSA NÄOGA JUUBELIMARK!

18. mail esitleti Maiasmoka kohvikus uut Eesti postmarki, mida vaadates läheb igal komisioöbral suu vesiseks. Nimelt on mark pühendatud Eesti kondiitritööstuse (täpsemalt Kalevi kommivabriku) 200. sünnipäevale ning sellel võib näha isuäratavaid šokolaadikompekte. Triibu-Liine arvas, et miks ei võiks ka postmargi liimipool magus olla, aga katsetamisel selgus, et nii see kahjuks pole... Ja tegelikult ongi see hea – muidu tekiks ju oht marke alla neelata ja pärast tuleks äkitsi veel postkasti pugeda! Jäägu need ilusad margid pealegi ümbrikule kleepimiseks!

JÄÄTISEPAADIGA SUVESSE!

Tulgu see suvi nii palav kui tahes – Balbiino on valmis igal ajal jätsiabi andma! Lisaks jäätisele hakati valmistama nüüd ka Leiva kohukest, mis peaks olema nii maitsev kui ka tervislik: lisaks kohupiimale peidab see endas riivitud leiba ja pähklimaiku. Sel suvel rõõmustab Balbiino maiasmokki 10 uue jäätisega, millest kõige põnevam näib olevat jäätiselaevuke – see peidab šokolaadiglasuuri ja jäätisekihi vahel veel väikest mõnusat maasikamoosiampsu!

Reksiga reisile, Miisuga matkama?

naljamäng: kui kavatsete näiteks hotellis ööd veeta, siis tuleks varakult välja selgitada, kas sinna ikka loomi lubatakse võtta. Ka kuulsatel staaridel on tekkinud suuri probleeme kutsade-kiisude kaasavõtmisel, ning rahvusvaheliste koertenäitustele minejatel on mõnikord üsna raske oma tšempionidele öömaja leida.

Doktor Dolittle'il oleks meie päevil tükk tegemist

Muhe loomatohter reisib teatavasti koos koera, sea, ahvi, papagoi ja veel teistegi lemmikutega üsna rahulikult oma töllas mööda ilma ringi. Tänapäeval peab ühest riigist teise viidaval lemmikul olema kas selgesti loetav **tätoveering** või **mikrokiip**, mille kaudu teda saab ära tunda. Mõnel maal (näiteks Inglismaal, Lirimaa ja Maltas) tätoveeringust ei piisa – ja tegelikult hakkabki kogu maailm mikrokiipidele üle minema, peatselt on need kohustuslikud kõigis Euroopa riikides. Lisaks sellele peab välismaale minnes nii kassil kui ka koeral olema ka **pass** (mille saab loomaarstilt) ja **tõend** marutaudi vastu vaktsineerimise kohta. (Muide, seadus näeb ette, et ka Eestis rongi või bussiga sõites peab koeraomanikul selline tõend kaasas olema!) Mõnes riigis nõutakse veel tõendit kirbu- ja paelussitõrje kohta. Neist nõuetest tasub kinni pidada, muidu võib juhtuda, et pead koos Miisu ja Reksiga piirilt tagasi vantsima, ninad norgus. Parimal juhul jäetakse lemmik piiripunkti karantiini, halvimal juhul aga lubavad mõne riigi seadused loomi ka hukata...

Rongi või bussiga sõites peavad **kassid, küülikud, merisead, hamstrid** ja teised pisemat sorti lemmikud kogu reisi vältel olema kas **kandepuuris** või kindlalt suletud kotis. Ka pisemad kutsad mahuvad puuri, kuid suurtele tuleb kindlasti **suukorv** pähe panna. Kord on selline! (Kuigi vahel tundub mõni kahejalgne reisiija palju rohkem suukorvi vajavat...)

Lemmikloomi lubavad kaasa võtta ka mitmed laeva- ja lennufirmad, kuid igaks juhuks oleks tark piletit kinni pannes kohe järele uurida, kas see on võimalik. Lennukisalongi lubatakse võtta (koos kandekastiga) vaid üks väiksemat tõugu, alla 8-kilone kutsa, suuremad penid reisivad peremeestest eraldi. Teadagi tuleb salongis reisivale koerale ka pilet osta.

Koeral rattad all

Välismaale reisivad lemmikud harva, kuid suvekodusse on neid ju lausa lust kaasa võtta! Kõige parem on kutsu-kiisu suvilasse viia ikka **autoga** – siis saate vahepeal mõnes kenas kohas peatuse teha, jalgu tõsta ja vett limpsida. Igaks juhuks tasuks vahepeatuses siiski kutsale jalutusrihm külge panna: mõni ootamatu orav või meeletu metsjänes võib temas äkki jahikire äratada, ja siis on raske koera võõras kohas üles leida.

Et autos umbseks ei läheks, võiksid aknaklaasi väheke alla lasta – aga mitte nii laialt, et koer seal peadpidi välja kõõlaks, see võib olla väga ohtlik!

Kasse-hamstreid tuleks enne reisile minekut juba varakult kandepuuriga harjutada, siis ei teki sõidu eel halbu üllatusi. Muide, ka kõige vaguram merisiga võib haljal aasal piknikut pidades ootamatult jooksugeeniuseks muutuda ning kaduda nagu tina tuhka!

Ära unusta palava ilmaga oma lemmiku **joogikaussi** täita! Ja muidugi oleks lausa hull lugu, kui paneksid ta ketti lagedasse kohta, kus pole mingit lootust varju leida – katsu ise kasukaga leitsakus istuda, siis mõistad, mis tunne koeral on!

Ja veel üks meeldetuletus – loodetavasti Sinu jaoks ülearune: ära mingil juhul jäta suvilast linna tagasi tulles oma koera või kassi saatuse hooleks! Kui oled kindel, et vanemad linnakorteris koera või kassi pidada ei luba, siis ei maksa kiisut või kutsut suvilassegi võtta.

Riin Rändaja

Kes ei tahaks suvevaheajal ringi reisida!

Eriti vahva on muidugi reisile-matkale minna kogu perega: võid oma suguvõsas teada saada päris üllatavaid asju: näiteks seda, et isa oskab suurepäraselt lõket teha ja ema on mõnus matkakaaslane.

Jah, aga mida teha Miisuga ja kuhu panna Polla või Reks? Koer ise on muidugi iga kell nõus sõpradega matkale minema – ei temal ole vaja telki ega seljakotti, ei passi ega pangakaarti! Ainult et lemmikloomadega reisimine pole

Igavesed rahupaigad: mõtted Toonelast

Muru seal kasvab mulla peale, angervaksad haua peale, kullerkupud kulmu peale, sinililled silmadelle.

(August Annist)

studes õhturoosaga palistatud üksikul kalmupingil, hingan sisse värsket mulla igavest lõhna. Eemal õitseb võorasema ja selle kõrval koltunud sõnajalg: sünd ja surm. Rohtunud hauaplats pärjatet värsket haua kõrval. Tühjad ämbrid, katkised rehad ja labidad. Veel viimane tulipunane päikesekiir kaevuketiilt vastu kiiskamas. Taamal esimesed süüdatud küünlad ja ei ühtegi heli. Täielik rahupaik lahkunutele. Ja leinajaile.

Asetan lõikelilled vastu külma marmorit, millele on kraabitud minu jaoks üsna kauge hõimlase nimi. Libistan pilgu veel üle küünaldemere ning hakkam siis kalmistuvärava poole tagasi jalutama.

Just sellisena näeb Eestimaa oma rahulaid. Paljudes lõunamaades on aga lahkunute mälestuseks ehitatud kõrgeid müüre.

Kas nad seal ka rahu leiavad, jääb mõistatuseks. Tuhastatuna võib end tunda osakesena loodusest, nii vist mõtlesid meie esiisadki. Ja miks mitte nimetada rahupaigaks ka kõige paremaid aastaid oma elust või lapsepõlves armsaks saanud puualust.

Nimetades igaveseks rahupaigaks kõige suuremat soovi ja tahet oma südames, on sellel ka oma varjuküljed, mis purustaksid nägemuse õndsusest. Maha jäävad ju igatsevad, hüljatud lähedased, kes ei anna sulle rahu seni, kuni ka nemad on oma armastatud maha jätnud ja kuldmesse teispoosusesse jõudnud.

Milline oleks minu jaoks igavene rahupaik? See oleks kahepoolne, peaaegu et kolmemõõtmelinegi. Mälestajaile

Mõtted kalmistul

Kalmuküngas. Nukral pilgul vaatan – küünlatuli vilgub. Esivanem sinna maetud, liivakihiga ta kaetud.

On ühel hauld uhke kivi, seal peatub rahvast terve rivi. Kas omaksed või tuttavad? Turistid mööda ruttavad.

Veidi eemal pingi peal istun mina ükski seal. Mu ees vana rohtund kalm kui vaikiv unustuse hõlm.

Siin puhkab rahu värsind hing, kel ammu käidud eluring. On lõppenud ta vaev ja piin, ta magab kalmistul nüüd siin.

On loodus seadnud sedasi, et elu läheb edasi, kuid mälestada tuleb ikka neid, kes näinud elu pikka.

Rain Liivamägi,
Võru Kesklinna Gümnaasiumi 9.b klass

Loonistus: Astrid Rosenberg Laeva Pähikoolist

jätaksin tagasihoidliku, kipslilledega kaunistatud paigakese kuskil vaikes kohas. Näiteks Hiiu maal või Orissaare surnuaias. Istudes samamoodi valget värvi kooruval pingil võib minu lapselaps näha väikest helisevate kirikukelladega kaunistatud kabelit. Sõormeis ei saaks seal enam eal tunda värsket mulla lõhna, kuid päike oleks endiselt karamell nagu kõige mesisemalt lõhnav õun. Äsja tahutud kasepuust ristid ja meresinised meelespead haudu kaunistamas. Kõik oleks alati nagu kõige soovitud pidusöök, jättes hinge siiski igatsustunde.

Ise teispoosuses inglina hõljumas, leiaksin end lähedaste kujuteldavaid inimkujusid kaelustamas. Teeksin kõike, mis eelmises elus veel mingil moel tegemata jäi, ise teades, et see pole see – kiitjad ju puuduvad. Purustaksin müüte, mis enesele eales olen loonud Toonela kohta. Olen kõigist neist kuuest miljardist minejast ette jõudnud ning üle ei jää muud, kui teisi järele oodata.

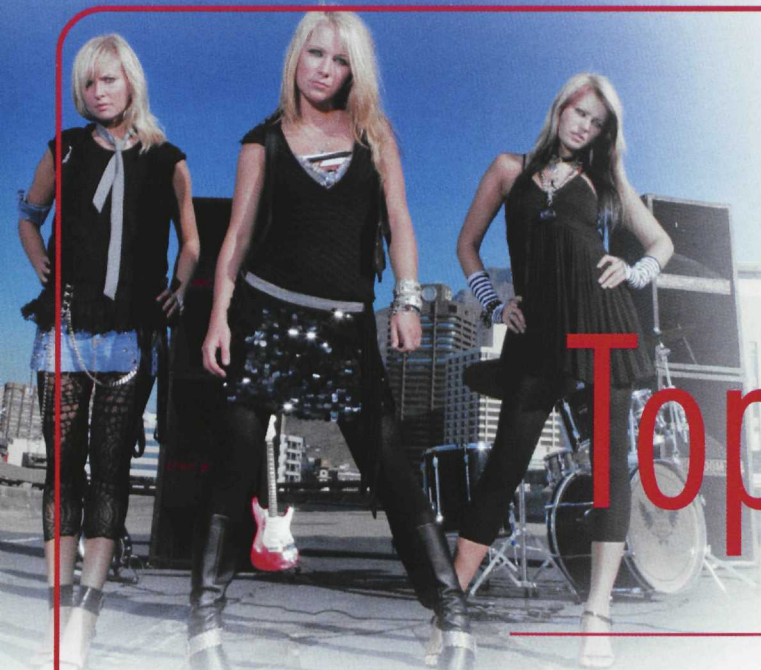
Kõige igavesem rahupaik – koht, kus tunned end rahu leidnuna mineviku ja tuleviku piirimail.

Seisis talvi toa lähella, vaatas aknast vanadus – ei saanud tubaje tulla, tarretada toas elajat: toas oli suvi tunane, päevad endised ilusad.

(August Annist)

Ann Mirjam Vaikla
Tallinna Vanalinna Hariduskolleeiumi 8. klassist

Muinas-Julle võistluse auhinnatute nimekirj ilmub Hea Lapse järgmises numbris.

Kes sulle, hea lugeja, meenub kõigepealt, kui kuuled plaadifirma TopTen nime? – No teadagi Vanilla Ninja! Kuid TopTeni juhatajalt Peep Veedlalt kuulsime, et tegelikult polnudki nende firma esimeseks muusikapääsukeseks Vanilla Ninja plaat, vaid hoopis...

TopTen teeb tiptop-plaate!

Peep Veedla: Asutasime TopTeni kahekesi koos Auris Rätsepaga juba 1996. aastal – nii et olemegi jõudnud väikese mitteametliku juubelini, ainult et algul polnud see mitte plaadi-, vaid hulгимүүгифirma. Esimene plaat, mille tegime, oli Henri Laksi „Läbi aja“, ning see sündis aastal 2000. Firmast Aidem Pot tulid kaasa järgmised CD-d: Laine sarjas „Kutse tantsule“ ning Singer Vingeri, Turisti ja Päratrusti „Troinoi“. Aastast 2001 hakkas TopTen ka ise bände moodustama ja esindama. Esimene neist oli Pasadena, kes otsustas teha sellist muusikat, et pärast poleks piinavalt valus sihitult välja antud plaatide pärast – see ansambel tegutseb tänini. Ka hoopis teist laadi muusikat tegev Night Light Duo sai kiiresti popiks.

Ja siis tuli Vanilla Ninja?

Jah, Vanilla Ninja sünniaastaks oli 2002. Maarja Kivi oli meile juba varemgi silma hakanud – ta alustas ju ETV Laulukarussellis lausa mudilasena ning oli kuuteistkümneseena juba Eurovisooni Eesti-vooruses esinenud. Sven Lõhmus leidis Piret Järvis ja Katrin Siska ning Maarja kutsus kaasa ka oma sõbratari Lenna Kuurmaa, kes oli samuti telekonkursil silma paistnud. Esimest korda nelja tüdrukut koos stuudios nähes tundus, nagu oleksid nad õed – kõik neli olid ühtviisi kenad, noorukesed ja heledapäised. Algul oli bändil hoopis teistsugune nimi, Vanilla Ninja leiutasid Sven ja Piret kahepeale – see sobis meie meelest bändile küll suurepäraselt, kuid kuuldavasti said Maarja ja Lenna algul koolikaaslaste käest ninjadena kõvasti tögada. Praegu tundub see ehk uskumatuna, kuid Vanilla Ninja esimest lugu „Nagu rockstaar“ ei võetud sugugi kahel käel vastu – ükski raadiojaam ei tahtnud seda mängida. Ka teine laul „Purumatu“ ei saavutanud algul erilist edu. Läbi-murre ja menu tulid alles kolmanda looga, võistlusel Eurolaul 2003 esitatud „Club Kung

Fu-ga“, mis küll žüriilt esikohta ei saanud, kuid pälvis ülisuure hääletajate arvuga publiku lemmiku tiitli. Sama aastal ilmus Vanilla Ninja esimene plaat viieteistkümmne Sven Lõhmuse kirjutatud lauluga. TopTen alustas 2003. aasta novembris koostööd plaadifirmaga Bros Music, tutvustades ansambliit Saksamaal, kus 2004. aasta suvel ilmunud album sai sedavõrd populaarseks, et saavutas kuldplaadi tiitli – see tähendab aga, et „Traces Of Sadnessi“ ostis üle 100 000 muusikasõbra!

Vahepeal astus Maarja Kivi asemele Triinu Kivilaan, nüüd on aga bändis kolm lauljatarit ja TopTeni osaks on nende esindamine Eestis, teistes Baltimaades ning Soomes.

TopTen esindab lisaks eelnimetatutele veel järgmisi muusikuid:

Niki
Sulo
Hylene
Miau
Elav Legend
PS Troika
Kasemahlake
Wismari Poisid
Mr. Happyman
Nendega võite lähemalt tutvuda aadressil:
<http://www.topten.ee/>

Hiljuti ilmus Vanilla Ninja uus album?

Jah, selle nimi on „Love Is War“. TopTenil on välja pakkuda veel paar uudist: noori rõõmustavad kindlasti nii uue tüdrukuteduo 2 Wild esikplaat „Iseenda kuningas“ kui ka paljude lemmiku Dynamint'i „Hoia ja keela!“.

Kes on TopTeni praegustest esinejatest noorim?

Noorim on hetkel 17-aastane Katri Topolev 2 Wildist. Lastebänd Ice Cream läks laiali, tüdrukud kasvasid sellest välja ja laulmise asemele tulid neil teised huvialad. Aga kes teab, võib-olla alustavad nad ühel heal päeval uuesti...

Palju häid päevi ja uusi avastusi TopTenile!

TopTen

KNIGHTS KINGDOM

PE^B₂ 1378 2006,6

VALLUTA KINDLUS!

PÄÄSTA KUNINGRIIK!

Morcia Kuningriiki ähvardab oht, kui ootamatult ilmub silmapiirile Lord Vladek oma saatanlike abilistega. Morcia saatus on nüüd Kuningas Jayko ja tema uute ustavate Sir Kentise ja Sir Adricu julgetes kätes. Nad võitlevad Vladeki vastu, et kaitsta Aegade Torni. Kuid kas nende julgusest ja vaprustest piisab, et kaitsta torni langemist saatanlike jõudude kätte?

Mis on uute vaprate kangelaste nimed?

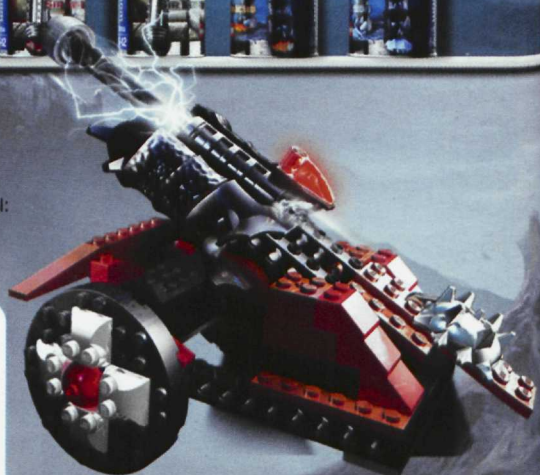
Tähista õige vastus tähista ristiga

Vastus saada hiljemalt 5. juuliks 2006 aadressil:
Hea Laps, Harju 1, Tallinn 10146

Sir Adric & Sir Kentis Dracus & Karzon

Nimi: _____

Aadress: _____

OSALE JA VÕIDA! Loosi lähuvad erinevad Knights Kingdomi komplektid!